

pen



... z vriskačom po
šumi bisnen!

*Naš bralec Janez
Jaklič je opico -
vriskača fotografiral
v perujskem
deževnem pragozdu,
vi pa nam za
naslednji Pen
(30. julija) pošljite
kaj podobnega!*

Smo v tednu čarobne kresne noči, ko je mogoče razumeti govorico živali; perujski vriskač nam je prišepnil: »Čestitam ob dnevu državnosti in vam želim vsaj toliko svobode, kot je je v naši džungli!«

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
24. junija,
1999,
51. številka

MULEC

ŽE DOLGO NI VEČ

MULEC



VERŽEJ

Okroglo o Veržencih so znane daleč naokrog. Tudi njihova duhovitost in smisel za organizacijo izvirnih prireditev. Imajo pa tudi veliko mojstrov, takšnih in drugačnih. Med njimi je na častnem mestu MARJAN MULEC, mojster za ključavničarstvo in izdelavo zobnikov. Ondan je sodelavcu Pentut JOGU kar s prstom požugal, češ: »Kljub temu, da je nedavno minilo 59 let, odkar sem končal lotmersko meščansko šolo, se ne dam kar tako!« Mi mu verjamemo. JOG



Prispevek (2)

MISS "METLA"/PALICA/ /IZPOVED SODELAVCA/

Čisto po naključju sem se peljal zelo previdno skozi Moravske Toplice /in tokrat nisem plačal!/. Visoko se je dvigal prah in takoj sem vedel, da se nekaj dogaja. Dih mi je zastal, ko sem videl, kako se ženske naganjajo z "metlami"/tam so temu rekli hokej na travi.../in dvigajo prah...

Trave sploh ni bilo videti, čeprav je menda, kot vse pri nas, umetna. Metle/tam so temu rekli-palice/pa so kar naprej pometale. Oko se mi je zalpilo/častna pentutarska/na najlepšo med "pometačicami";stala je v neki mreži;baže je bila vratarica...Kar iz daljnjeja Azarbejdžana so jo pripeljali za to "pometanje". In na celotnem turnirju je ni "prebila" niti ena edina gumica. Ni prejela zadetka in je tako ohranila svojo nedolžnost. Zame je mislila, da sem "tvariš direktor" in s poziranjem ni bilo težav...

Foto:FRBO

MLADI IN KMETIJSTVO

TONČKA POMOLZE 13 (TRINAJST!) KRAV

GeGra se je šel *kibica* na bodonskih kmečkih igrah in ni mu bilo treba dolgo iskati, da je našel: 20-letno TONČKO GOMBOC iz GERLINEC namreč, ki je eno redkih deklet, ki ostaja trdno na gorički kmetiji, čeprav fizično delo večini ravno ne diši preveč ... Rada poprime za prav vsako delo (hm ...) na 17-hektarski kmetiji. Odlično pa se počuti tudi v hlevu, kjer se pogovarja s kravami. Seveda ne kar tja-vendan, pač pa ko pomaga pri molži trinajstih molznic. Foto: GeGra

Fse ti dan, samo
ka te pograban!



PRESTOPNI ROK

GIDER PRI POTROŠNIKU, MAUČEC PRI MURI!!!



Tou ka **TARBUK!**

Tute same po sebi niso nič, to postanejo šele, če so Pentute! Tuta tut je, da sta se znana športna žurnalista, predvsem žogobcarka strokovnjaka, FERI MAUČEC (temnejša očala) od VESTNIKA in na več strani delujoči ANTON GIDER (svetlejša srajca), odločila končno pošteno vnovčiti bogate izkušnje in znanje. Za dve oziroma tri leta bosta odložila novinarski peresi. Prvi je namreč podpisal dveletno pogodbo o vodenju soboškega prvoligaša, kjer je dosegel večino od svojih (za slovenske razmere še vedno rekordnih) 191 golov, drugi pa naj bi bil tri leta vodja strokovnega štaba pri *žutih*. Odločitev je bila seveda težka, saj sta OBA privrženca OBEH klubov (dodajmo še, da FERI živi v BELTINCIH, TONČEK pa v SOBOTI). Zato v obeh taborih ne izključujejo možnosti, da bosta po preteku pogodbenih obveznosti vlogi zamenjala. Kot kaže prva ekskluzivna fotografija po dvojnem podpisu, ki se je zgodil konec tedna v Moravskih Toplicah, sta pripravljena za sodelovanje. Za prekmurski *fuzbal* z združenimi močmi naprej! Foto: frbo

NJUS, NJUS

Prav milo se nam stori, ko vidimo nežno živalsko lepoto, in to v času, ko človekova neumnost presega vse meje, ko je velik profit temeljna življenjska maksima, za dosego katere je upravičeno vse. Tudi uničevanje sebe in drugih. Spomnite se samo norih krav pa rakastih piščancev, zastrupljene kokakole, antifrizovskega vina ... Seznama praktično ni konec kot niti Pentutam ni znano, kam nas bo tovrstna norost privedla. Foto: ESPE



DRAGA KOČARJA LISIČJA SREČA

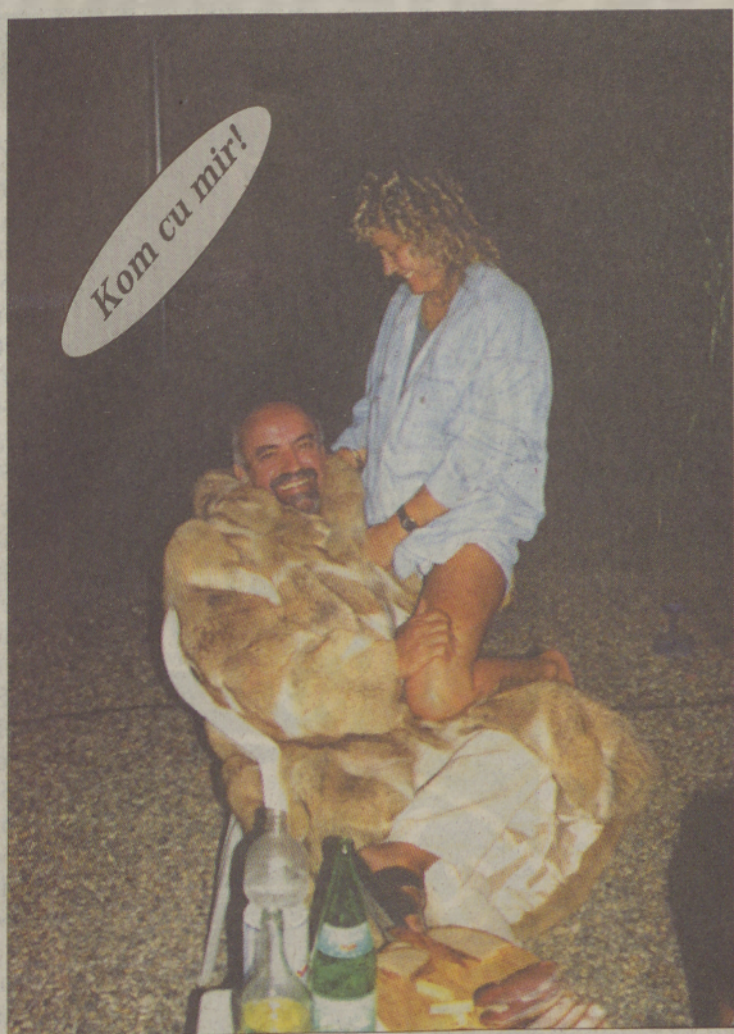
Ni jih veliko, ki se lahko pohvalijo s sedečerotičnimi užitki, ki jih ponazarja pentutarska fotografija.

Možje, ki že imajo mično mladenko, nimajo lisičjega krzna, oni s krznom pa so običajno brez dekleta.

Predsednik Slovenskega kulturnega društva LIPA v bavarskem MÜNCHNU, DRAGO KOČAR, ima oboje. In trikrat lahko ugibate, ali mu je pri tem *fajn* ...

JOG

**VESELJE
V
MRAKU**



SOKOLSKI DOM ALI TVD PARTIZAN?



Vprašanje je pravzaprav hipotetično, posredno povezano z nerešenimi lastninskimi razmerji v (novi) državi SLO. Pa vendar Pentutarski sodelavec MIJE sodi, da tovrstno početje - lomljenje ograj ob športnih igriščih v MLADINSKI ULICI - ne sodi v središče eksplozivno razvijajoče se SOBOTE. Je pa res, da bo z obnovo prav zaradi tega, ker denacionalizacijski zahtevek še ni rešen, toliko težje.

Foto: MIJE

PLODNOST



6. MAJ 1999

ČEMU SE SMEJE TABORNICA ANITA?



Spoznali jo boste po zeleni majici, še bolj pa vas bo prevzel njen radoživi smeh. Kaj jo je spravilo v tako dobro voljo, je težko dognati, saj je taborniška fotografija že kar nekaj časa v arhivu. Dejstvo je, da se je ANITA podala na tako imenovano progo preživetja, in če je soditi po njeni reakciji, ni samo preživela, pač pa se je imela *ful kul*. ACI

PUHARJEVA SVINJA ZA ZGLED SLOVENKAM

PUHARJEVA kmetija v POLICAH 8 pri G. RADGONI je predvsem prasičerejska, mama Franciška pa je godno svinjo v treh tednih osemnila dvakrat. In glej, obakrat se je »prijelo«. To je v veterinarski stroki sicer znan, vendar skrajno redek pojav. Tako je svinja v kratkem času spravila na svet 25 pujskov - v začetku maja jih je »povila« 12, čez tri tedne pa še 13. Normalno je svinja breja od 112 do 115 dni. In komentar Pentut? Če bi podobno uspevalo tudi človeški sorti (predvsem narodom, ki se zavoljo premajhnega števila rojstev bojijo izumrtja), bi bili Slovenci na konju - ali na svinji!

LUKRA



26. MAJ 1999

KOMpenTAR

Pravzaprav bi morale novinarske hiše svoje sodelavce načrtno pošiljati na turistična potovanja, ker marsičesa ne moreš primerjati, če nikamor ne greš. V mislih imam kajpada turistično ponudbo, spominke, razglednice in podobno navlako, ki je je turist željan, ako se že odpravi na neki cilj.

Da bo reč bolj razumljiva, bom kajpada konkreten. Od lanskega dopustovanja na grškem otoku Rodos mi je ostalo v spominu nekaj reči: izposojevalnice avtomobilov na vsakem koraku. Po nizkih cenah. In izposojevalec prek ceste od mojega hotela, ki mi je vsakokrat, ko sem se pojavil, ponudil nižjo ceno najema avtomobila. Izlet s sposojenim avtom v dolino metuljev. Obljubljajo jih na milijone, jaz in množice turistov smo videli vsega tri. Prej smo seveda plačali vstopnino, potem kupili razglednice, lahko bi tudi preparirane metulje in še kup drugih podobnih spominkov, ki se jih da kupiti samo tam. Na akropolo v Lindosu smo se povzpeli na oslovskih hrbtih. Za drobiž nas je seveda spremljal tudi oslov gonič. V akvariju v mestu Rodos so nas na izhodu pričakale razglednice z najbolj imenitnimi predstavniki rib, ki plavajo v njihovih prostorih.

Čaplje iz Singapurja

osrednji slovenski spominek?

Letos v Tuniziji spet na stotine terenskih avtomobilov in avtobusov prevažata turiste s sredozemske obale na »safarije« proti Sahari. V puščavo smo potem odjahali na kamelah, s katerimi tamkajšnji beduini pričakujejo avantur željne obiskovalce. Vse so nas potem oblekli v »izvirna« puščavska oblačila. Vsakega na »puščavski ladji« fotografira lokalni fotograf, in ko se vrneš v hotel, te že pričakuje mini razstava teh fotografij po zasoljenih cenah. Lahko seveda kupiš figurico kamele iz različnih materialov, tujci pa nadvse radi posegajo tudi po ročno tkanih preprogah in usnjenih izdelkih. Slednji so nadvse lični, če pa so iz kameljega usnja, neznosno smrdijo. Da ne omenjam dejstva, da imajo samo v okolici sredozemskega turističnega središča Hammamet štiri kompletna golfska igrišča, kamor se zgrinjajo petični igralci golfa z vsega sveta.

In kaj imamo mi z vsem tem. Pred dnevi sem po naključju padel v akvarij z morskimi ribami v Piranu. Bog pomagaj, kakšen je! Zanimarjen do konca. Pa niti ne tako reven po vsebini. Ko pa sem priletno gospo, ki pobira vstopnino, pobaral po kaki razglednici, spominku, sem po pričakovanju dobil odgovor: Ničesar od tega nimamo.

In temu je bil namenjen današnji razmislek: ali poleg kičastih štorcelj, ki so navadno celo uvožene z Daljnega vzhoda, tujcem ponujamo sploh kaj takega, da bi doma, ko bi pogledali na polico v dnevni sobi, lahko rekli: To pa je spomin iz Slovenije. Tako veste, naj bi se kovala nacionalna identiteta. Pa nam nekako ne gre od rok. Afričani prodajajo pesek, kaj pa mi?

MARJAN DORA



O kresi se dan obesi ali

Deček in plamen

Spominjam se dečka z jesenske paše.

V žerjavici smo pekli krompir in kostanj ter s palicami igrivo drezali v plamen, ko je nenadoma obmolknil in se zastrmel v plamen.

»Iz česa je plamen?« je mukoma, skoraj potihlo spravil iz sebe, boječ se, da bi se norčevali iz njegove nevednosti.

»Iz česa, iz česa,« se je postavljajal osmošolec, »plamen vendar sestavlja segreti zrak, hočem reči, goreči plini, ki sestavljajo ozračje.«

»Torej so v njem pobarvani goreči vetrovi,« se je nekako sprijaznil, medtem ko je učeni osmošolec začel nakladati neke kemijske formule in enačbe, ki so bile dečku več kot španska vas.

»V plamenu so čarovnije,« sem se nenadoma postavil.

»Čarovnije?« so prasnili v smeh, le deček mi je - o tem sem še danes prepričan - po moško pomežiknil in mi ponudil v dlani ohlajen pečen krompir.

Srečanje

Čez mnogo let - oba sva že odrasla - sva se morda čisto po naključju srečala.

»A se še spomniš tiste najine zgodbe o plamenu?« me je prijel za komolec in mi kot takrat pomežiknil. »Veš,« je nadaljeval, »tisti tvoj odgovor mi nekako ni in ni dal miru.«

V gimnaziji in kasneje na tehniški fakulteti smo res dokazovali, da imajo plameni, ki jih sicer ne vidimo, barvo.«

»Misliš na goreče vetrove?« sem ga prekinil.

»Na čarovnije, dragi moj,« me je prehitel in se zagledal v daljavo.

Njegove oči so imele isti sijaj kot takrat, ko mi je v dlani hladil vroč krompir, pa tudi ustnice so zatrepetale, ko je začel, da pač verjame v nezmotljivost znanosti, hkrati pa je trdno prepričan, da obstaja še nekaj več.

»In veš, kaj?« me je prebodel s tistimi svojimi že malce kalnimi očmi.

»Čarovnije,« sem skoraj neslišno ponovil in nama dotočil.

Ivanje muhe

»Pomisli,« se mu je po kar številnih kozarcih začela zadrgavati beseda, »moj oče je bil velik skopuh. Električna je bila draga, ponoči nam je celo odvil žarnice, mene pa je žejalo po znanju. Noči so bile dolge, tudi soparne, mesec se je sicer trudil, a vseeno je bilo premalo svetlobe, da bi lahko bral. In veš, kako sem kljub noči požiral knjige?«

»Najbrž si si svetil s svečo,« sem pametoval.

»Nak,« se mu je kolcnilo, »s kresnicami sem si svetil. Nabral sem jih v kozarec za marmelado in ga postavil na nočno omarico. Moram ti reči, da jih je eno prgišče svetilo kar za manjšo žarnico.«

»Zato pa jim pri nas pravimo ivanje muhe,« mu nisem ostal dolžan.

Praprotno seme

Potem sva se napotila v prijateljevo vinsko klet. Morala sva skozi prastari gozd, skozi gluho lozo.



Čeprav sem se počutil v njegovem terencu dokaj varnega, se mi je zdelo, da sva zašla. Venuer me je namreč spremljal občutek, da se vrtiva v istem krogu, da so storoke in stonoge prikazni, ki se slikajo skozi krošnje, rogovile, štrline in debila, vse bolj žive in pogotne.

»Zdi se mi, da si bolj bled kot ponavadi. Pa ja ne boš rekel, da ti je zaradi tega gozdička ušlo v hlače.«

Saj te ne bodo snedli volkovi niti medvedi pa tudi coprnic ni več. Vsaj nocoj jih ne bo, lahko se pomiriš.«

»Zakaj pa ne nocoj?« mi je zatrepetal glas.

»Ker se je dan obesil,« je prasnili v krohot. »To pomeni,« je začel čez čas, ko sem si pomel oči, »da sploh ni zašel. Ne boš verjel,« je nekam skrivnostno odmeval njegov glas, pa tudi bolj votel je postal, »da od danes sonce tri dni ne bo zašlo.«

»Saj vendar nismo na polarnem tečaju, dragi moj,« sem se skušal pošaliti.

»Tam pa sploh ne žide, zato pa ljudstvo skoraj ponori. Kar nekaj noči zapored do onemoglosti veseljači in si kuri ognje ...«

»Hočeš reči, da naju pri zidanici tudi pričakujejo s tistimi tvojimi ognji?«

»Ne z ognji,« me je popravil, »s kresom. Pomisli, kakšno naključje, da sva se po dolgih letih srečala prav na kresno noč. Ti, ki si vraževeren,« je s kazalcem pokazal name, ob tem pa me prestrelil s hudičevim pogledom, »boš verjel, da je najino srečanje nakuhal neki duh ...«

»In to dobri,« sem ga potrepljal po ramenu.

»Ali pa sveti Janez,« je stresel iz rokava.

»Sveti Janez?« sem se komaj zadržal. »Od kod pa on?«

»Čisto preprosto,« se je nagnil k meni in ugasnil motor. »On je namreč edini svetnik, rojstni dan Cerkev praznuje. Bil je sin duhovnika Caharije in njegove 'nerodovitne' žene Elizabete, ki sta na stare dni vseeno spočela sina.«

Ja, Janeza, ki ga je kaj kmalu odneslo v puščavo, kjer je oznanjal pokoro in krščeval. Ne boš verjel, bil je trn v peti Heroda Antipa, ki ga je dal zapreti, na prigorvarjanje svoje priležnice Herodiade pa obglaviti ...«

Zadnjo besedo je izgovoril s posebnim na-

prebesi

glasom. Za hipec se mi je zdelo, da bo tudi čez moj vrat šlo mrzlo rezilo. Zdrzil sem se, ko je znova prižgal motor ter znova ustavil čez nekaj minut.

»Pridi,« mi je na široko odprl vrata.

Mislil sem, da me bo pobralo.

Še več: da me bo pogoltnila noč. Imel sem tako mehka kolena, da sem mu komaj sledil. On pa nič: neka nepojmljiva sila ga je gnala skozi grmičje, v katerem je za hipec izginil.

»Tu sem,« se mi je kot prikazen oglasil za hrbtom in mi spustil v čevlje nekaj zrnatega.

Obnorel je, me je prešinilo, on pa se je znova izgubil med grmovjem.

Mojbog, sem si tiščal ušesa, ker nisem mogel krotiti glasov, ki so mi odmevali v glavi.

Še več: glasovi, ki so imeli barvo medvedjega brundanja, lisičjega laježe, skovikanja, čukanja, rukanja in kikanja, so se počasi in povsem razločno zlepi v našo govorico.

»Hihi,« me je vsčipnil v zadnjico, da sem od strahu obnemel, »to je od praprotnega semena. A misliš, da sem ti ga kar tako nasul v čevlje, ha?« se mi je posmihal. »Zdaj pa mi povej, ali ni res, kaj pravi stara vraža: si slišal in razumel živalsko govorico?«

Prikimal sem.

»To je to,« je spet dobival nekdanjo podobo, »zato ni odveč, če vzameva s sabo še nekaj praprotnih semen.

Še kako krvavo jih boš potreboval, kajti najini prijatelji naju že nestrpnost pričakujejo ...«

Čarovnija

Tudi vinska klet je stala bolj na samem. Hočem reči, da poti sam ne bi našel, moj prijatelj pa bi privedel tudi z zavezanimi očmi.

Komaj sva izstopila, so naju že obkolili s pijačo. Seveda so bili že vsi, če smem biti hudoben, podkrepjeni, pa vendar se poln kozarec ni ustavil.

Še preden sem nagnil prvi kozarec, sem preletel obraze.

Potem smo posedli okoli ognja, ki nam je plamenčkal po razgretih licih. S palicami smo drezali v žerjavico in pekli mladi krompir.

Sedel sem ob mični mladenki, ki si je krilo spodrecala visoko čez kolena. Pa tudi v nedrja si je dala kukati.

Opazil sem celo, da ji ugaja moj pogled. Nekajkrat se je celo podrgnila ob moja ramena in stegna.

»A ti veš, iz česa je plamen?« je nekam begotno zazrla vame in v dlani hladila vroč krompir.

»I, iz česa, trapa,« se je širokoustil obraz, ki sem ga sicer nosil v spominu, a ga nisem vedel kam umestiti, »iz razžarjenih plinov ...«

»Ali iz gorečih vetrov, kajne?« mi je dihnila za srajco.

Čutil sem njen vroč dih ter ustnice, ki so mi podrsnile po koži.

»Ali iz čarovnije,« sem jo, medtem ko je širokoustnež še razpredal pravo malo znanost, prijel za roko in ji stisnil v dlan nekaj zrnatega.

Razprla jo je: v jamici je ležalo troje praprotnih semen.

»Prva je zate, druga je zame, tretja pa za naju,« se je šepetaje nagnila k meni in me prijala za koleno.

Medtem ko so nad nama brlikale kresnice in je v najinih telesih pelo, so prijatelji ob ognju drug za drugim omagali. Ko sva se vrnila, so že dremuckali.

»Mojbog, zašla sva, saj to so vendar pastirci,« se je strahoma prižela k meni in se zastrmela v mesečino.

»Vse to je samo zaradi praprotnega semena,« sem jo narahlo poljubil.

»In neke čarovnije gorečih vetrov,« je dahnila in se zagledala v zvezde, ki se seveda niso zmenile niti za naju niti za prijatelje, ki so se zbujali težkih glav, niti za ogenj, ki se nikakor - razen v naju - ni hotel razgoreti v kres, ki se je, kot minuli dan, vse bolj prebešal.

Milan Vincetič

Maturantski žvižg

Matura, pravimo od nek-daj, je zrelostni izpit. Zanj se je potrebno pošteno potruditi, in če bi v juniju merili stresna stanja četrtošolcev, bi verjetno celo aparature to komaj prenesle. Ko je vse skupaj pri vrelišču, pa naj bi se mladi veselo in sproščeno poslovili od srednješolskih klopi, simbolično predali ključ tretješolcem ter ponesli s sabo samo najlepše spomine o srednješolskih letih. Zelo težka naloga. Breme odgovornosti in strahu pred zahtevnimi pisnimi in ustnimi vprašanji na maturi ni mogoče kar tako odložiti. Lendavski maturanti tega prvi petek v juniju, ko so se poslavljali po mestu in pred šolo, niso mogli prikriti. Navzven so se sicer trudili biti veseli in sproščeni, z mislimi pa so bili pri resnih stvareh. Morda bi bilo pametneje slovo umestiti na čas po maturi ... potem bi bilo to ta pravo, je bilo slišati. Matura bi bila v žepu in le še eno breme bi bilo treba nositi - kako bo z vpisom na izbrano fakulteto?



Na odru pa se je v eni uri zgodilo še marsikaj - od britja balonov, teka okrog šole, izpraševanja do poslavljanja tretješolcev, ki so četrtošolcem takole zapeli:

FANTJE: Daj tršica moj izkaz nazaj, ka bom išel v drugi pifleraj.

DEKLETA: Ne dam tebi tvoj izkaz nazaj, daj ti meni tvoje znanje zdaj ...

Verjetno ste že po besedilu ugotovili, da je šlo po melodiji Daj mi Micka pejsneze nazaj ...

In kdo so naš 4. b? Štirinajst prihodnjih uspešnih študentov bo to (od leve proti desni): Romana Turk, Tomaž Hozjan, Natalija Sekereš, Alen Stanič, Ida Gal, Sandra Tuksar, Klaudija Vegi, Martina Bukovec, Andrej Biro, Aleš Žalig, Tanja Babič, Tomaž Horvat, Alen Dominič in Peter Varga. Na skrajni desni je razredničarka Lijana Hanc Krapec, ki je priznala, da ta hip ne bi bila rada v koži maturantov... zahtevna matura in negotovost pri vpisu na željeno fakulteto sta težko breme njihovega zadnjega poletja v tem tisočletju. Sicer pa nam je z veseljem povedala, da se poslavlja od drugega razreda: »To, kar označuje posameznika, ni za vsaka ušesa, ker je preosebno, opisovanje zunanjih značilnosti pa bi bilo preohlapno. Bili so krasna ekipa - sonce podnevi in luna ponoči, oblak v dežju in veter ob nevihti ... skratka štiri leta so bili moji in jaz njihova - to je to.«

IV. B IZ LENDAVE



Povsod je podobno. Maturanti z nosilci ključev na čelu (po Lendavi sta ga nosila gimnazijca iz 4. b Alen Dominič in Andrej Biro) so se sprehodili po mestu, nekajkrat odpeli tisto znano Gaudeamus igitur, žvižgali in v en glas zakričali kakšno pikro, če je bila zaslužena.

Maturantski pohod se je končal tam, kjer se je začel - na šolskem dvorišču. Razporedili so se po razredih, naš 4. b je v ospredju s črkama LG na prsih, ozrl pa se je proti svoji razredničarki Lijani Hanc Krapec, s katero so si družno delili dobro in slabo vsa štiri leta. Tudi aplavz so ji namenili. Iz več razlogov, menda tudi zato, ker se je pojavila v podobni »opravi« kot maturanti, pa še pošalila se je na svoj račun. Videti je bilo, kot da je ena od maturantk. Medtem je ravnatelj Tibor Füle neopažen stopil iz vrste učiteljskega zbora, se napotil proti provizoričnemu odru in izrekel slovo še eni uspešni generaciji lendavskih srednješolcev.

Sporočilo s hrbta 4. b preberite kar sami. Možnost vam je nastavljal Alen Stanič.



Dekleti sta gimnazijki iz 4. b Ida Gal in Romana Turk, ki sta se po nekaj mesecih končno le nasmehnili, če že drugemu ne, vsaj sončnemu vremenu, ki je ogrelo njuno slovo.



**Dr.
Janez
Nemec**



ali sem kdaj igral s Petrosjanom. Odvrnil sem mu pritrdilno. Seveda ga je zanimal rezultat. Ko sem povedal, da sem dobil vse partije, je obnemel in pripomnil, da je to nemogoče. Zato je z veseljem sklenil stavo za pet litrov vina. Petrosjan je potrdil, da je vse partije proti Nemcu izgubil, a ne v šahu, temveč v pink pongu (prešeren smeh). Prave šahovske partije pa nikoli nisva igrala.«

»Cani, si za remi?«

Sicer pa ste izkazali tudi na šahovskem področju, saj ste kot mojstrski kandidat igrali tudi v prvi jugoslovanski ligi, bili pa ste tudi večkratni prvak Maribora v šahu. Kaj se vam je še posebej vtisnilo v spomin iz tega obdobja?

»Mariborski šahist Lešnik je bil pred drugo svetovno vojno velik igralec, saj je med drugim premagal celo vele-mojstra Milana Vidmarja, nekdanjega kandidata za svetovnega prvaka. Lešnik je bil takrat velik up. Žal se je po vojni popolnoma zapil, toda šah je še zmeraj dobro igral. Doma je bil v Orehovi vasi in je igral za moštvo Fram. Jaz sem takrat igral za šahovsko društvo Branik iz Maribora. Ker smo se potegovali za uvrstitev v prvo jugoslovansko šahovsko ligo, smo morali na vsak način zmagati z visokim rezultatom. Naključje je nanoslo, da sem z Lešnikom moral igrati na prvi plošči. Med igro me je naenkrat vprašal: Cani, si za remi? Odvrnil sem mu: Ivane, ti veš, da tebi vedno sprejemem remi, toda zdaj ne morem, ker mi je kapetan moštva zabičal, da ne smem remizirati. Kdo pa je kapetan? je vprašal. Nato mu odvrnem: Jaz!? Partijo sem seveda dobil.«

se naučil nove variante. Tako sem z osmimi leti že premagoval svoje vrstnike in starejše.«

Prevara je uspela

Kam vas je vodila pot po srednji šoli?

»Po končani gimnaziji v Murski Soboti sem odšel leta 1931 na študij v Zagreb, kjer sem končal pravni študij in iz njega tudi doktoriral v Peči na Madžarskem. Tudi v Zagrebu sem igral na prvi plošči slovenskega kluba. Spomnim se, da smo igrali proti zagrebškemu šahovskemu klubu. Na njihovi prvi plošči je igral zelo dober teoretik Weiss, na drugi pa Rožič, ki je bil zame seveda ugodnejši nasprotnik. Zato smo na prvo desko postavili rezervnega igralca, jaz pa sem igral na drugi. Pred partijo sem srečal Weiss, ki me je vprašal, kako igra njegov nasprotnik. Da bi mu nagnal strah v kosti, sem se moral nehote zlagati. Odvrnil sem mu, da igra njegov tekmelec odlično, saj se je ravnokar vrnil iz Prage, in mene tolče kot staro kanto!? In kaj se zgodi. Weiss je iz strahu ponudil našemu igralcu remi, ki ga je ta z obema rokama seveda nemudoma sprejel. Na ta račun smo se pozneje večkrat smejali.«

»Ob opravkih pozabim na dolgčas!«

Še igrate šah?

»Ne. Zdaj le berem dobre šahovske knjige, npr. avtorja Stupice, ki je bil eno leto jugoslovanski prvak. Tu in tam preigram kako partijo, toda pri 86. letih ne več intenzivno. Po 50.

Zdrav duh v zdravem telesu

Našega rojaka dr. Janeza Nemca, upokojenega zaslužnega univerzitetnega profesorja iz Maribora, rojenega leta 1912 v Murski Soboti, štejejo za začetnika namiznega tenisa pri nas. Leta 1930 je na prvenstvu v Murski Soboti postal prvi uradni prvak tedanje Jugoslavije. Uveljavil pa se je tudi kot odličen tenisač, šahist

in igralec bridgea. Na najbolj prepričljiv način je dokazal, kako je mogoče s trdno voljo združiti športno in akademsko kariero, kajti to uspe le redkim. Vedno se je držal tistega znanega latinskega reka Mens sana in corpore sano (Zdrav duh v zdravem telesu). Zagotovo tiči v tem poglavitni razlog, da je pri 87. letih še vedno zelo aktiven, in mnogi ga poznajo tudi kot strastnega gobarja.

Še Petrosjan je klonil!?

Kdaj ste se prvič srečali z novo igro, imenovano »table tenis«?

»Bilo je to davnega leta 1924. Ekipe Murske Sobote, v kateri sta bila še brat Ludvik in Ernest Nadai, je imela prvi uradni dvoboj leta 1928 v Čakovcu. Dvoboj je potekal v neki kavarni sredi mesta, kjer so se zbrali številni gledalci, ki so seveda pričakovali gladko zmago domačinov. Pa so se močno uštel! Po ogorčenih partijah smo namreč uspeli zmagati z 9 : 7. Leta 1965 ste bili tudi med organizatorji svetovnega prvenstva v namiznem tenisu, ki je bilo v Ljubljani. Iz tega časa je zanimiva anekdota, povezana s takratnim svetovnim šahovskim prvakom Tigranom Petrosjanom.

»Res. Takrat mi je v Ljubljano telefoniral šahovski vele mojster Svetozar Gligorić. Obvestil me je, da v Zagrebu igrajo velik šahovski turnir, na katerem nastopajo Petrosjan, Keres in drugi najboljši svetovni šahisti, ki bi si radi ogledali največje mojstre bele žogice. Obljubil sem mu, da jim bom zagotovil sedeže v častni loži. Ko sem bil z Žarkom Dolinarjem v bifeju, so prispeli. Pridružil se nam je tudi moj prijatelj, ki me je vprašal,

Kdo pa vas je sploh navdušil za igranje šaha?

»V trgovino v Murski Soboti, katere lastnik je bil moj oče, je večkrat zahajal starejši gospod Ratkol, lastnik opekarne v Puconcih. Z mojo materjo je rad igral šah. Takrat niso bili navdušeni, če so bili pri šahiranju navzoči tudi otroci, češ da to ni zanje. Star sem bil okrog sedem let. Malce sem si ogledoval partijo in si zapomnil poteze. Ko je bila nekoč mati odsotna, sem staremu Ratkolu predlagal, da namesto nje igram šah jaz. Ta se je začudil, češ kaj boš ti poba, saj ne znaš igrati! Njegovo začudenje je bilo še toliko večje, ker sem mu dal hiter mat. Nato sem ga premagal še drugič. Poleg tega je prihajalo še nekaj boljših šahistov, od katerih sem

letu starosti sem moral tekmovalni šah opustiti, ker sem bil v službi preveč angažiran.«

Kako preživljate dneve?

»Nikoli mi ni dolgčas, ker imam vedno veliko opravkov. Najbolje se počutim v svoji delovni sobi, obkrožen s knjigami – napisal sem okrog 50 učbenikov – pokali, medaljami in raznimi priznanji. Nimam urnika, po katerem bi se ravnal. Veliko časa namenjam pisanju sestavkov o zgodovini športa, objavljenih v različnih strokovnih revijah in publikacijah. Na Pohorju imamo počitniško hišico in tam se nas zbere do dvajset znancev in gremo na gobarski izlet trikrat letno. V bližini Hodoša raste veliko gob, zato se bom letos odpravil tja.«

MILAN JERŠE



Z ruskim vele mojstrom Paulom Keresom leta 1956 v Rogški Slatini



S SPOMINSKEGA TURNIRJA V LENDAVI – Posnetek je iz leta 1954, ko so proslavljali 20. obletnico izhajanja Ljudske pravice. Dr. Janez Nemec je tretji z desne v drugi vrsti. Prvi z leve (čepi) je Drago Beloglavec, tedanji predsednik Pomurske šahovske zveze.



Bilo je v davnih časih, ko so babice doma in ne v medijih opravljale spolno vzgojo, in pred nebeška vrata sta prispeli dama iz dobre hiše in cipa. Tam zgoraj so prav takrat opravljali anketo o bistroumnosti in spolnem življenju Zemljanov, pa sveti Peter ponudi dve košari penisov: v eni so bili trdi, v drugi pomilovanja vredni mehki. Dama iz dobre hiše se odloči za trde, cipa pa izbere mehke. Spoštljiva ženska reče:

SEXpen ZGODBA (v sliki in besedi)

»Nisi izbrala pravih, moja košara je polna petih za rabo pripravljenih penisov.«

Cipa ji odvrne:

»Res, toda pomisli, koliko jih bom imela jaz, ko teh dvajset mehkih otrdi ...«

Nekje ob državni meji pa jih je v zemlji skritih najmanj šest tisoč. Penov detektiv se je nekega mladega majskega jutra odpravil na skrivni pohod in se je prepričal, da damam in cipam ni treba k svetemu Petru in ne na Primorsko, tudi doma v Prekmurju jih lahko naberejo za polno košaro. Belušev namreč ali špargljev, kot jim pravijo Primorci. Stari Grki so jih vpletli v svoje mite, rekoč, da je poganjek belušev v zemljo posajen ovnov rog, ki ženske obdari z nepopisnim veseljem.

O poskočnosti in pohotnosti ovnov ne kaže zapravljati besed ...

Da pred pet tisoč leti Kitajci, Arabci in Grki niso bili neumni, pričajo tudi današnje ugotovitve medicine, ki zaradi vitaminov A, B, C, ogljikovih hidratov in predvsem aspargenov tej rastlini pripisuje zdravilno in spolno moč. Mladi, svetli belušev poganjek v zemlji močno spominja na moško spolovilo z vijoličasto glavico ...

Penov raziskovalec je tudi sam opravil anketo, a vprašane dame so sramežljivo dejale, da iz njega (namreč iz belušev) pripravljajo solate, narastke, sadne kupe. Le neka starejša babica (iz tistih davnih časov) je veselo vzkliknila:

»Joooj, prav takega je imel moj pokojni ... Le kje se dobijo?«

Zaupali smo ji (pa tudi drugim), da se bo našlo še nekaj tednov tudi na soboški tržnici s posredovanjem Pen I(k)sa nekaj belušev

in ne bo treba po njih na morje ali v nebesa. Njihovi pridelovalci imajo tudi v Prekmurju zasajenih najmanj šest tisoč sadik. Za vse bo dovolj.

Pen I(k)s

Dokaz številka 1: Ovnovi rogovi Prekmurkam in sploh Slovenkam v veselje že poganjajo iz naše zemlje. Mladi beluši so dolgi 20-35 centimetrov, debelina pa je tudi po izbiri. Niti ne vprašajte, kakšni so šele starejši.

Dogovorili smo se, da se dobimo v središču mesta. Bila je nedelja in bili smo prepričani, da bomo lahko v miru popili kavico, poklepetali in se razšli.

Horoskop življenja

Pred odhodom na tramvaj z začetne oziroma končne postaje na Jarunu sem bil vedno dobro razporejen, kajti v kiosku sem si kupil časopis, se usedel na tramvaj in odpeljal v mesto. Vožnja do Trga bana Jelačića traja pol ure, ob delavnikih, ko je večji promet, kakšno minuto več. Tokrat sem računal, da bom točen. Kupil sem si Jutranji list, se udobno namestil v tramvaju in začel listati dnevnik. Vsak bralec ima svoj sistem branja - jaz prebiram časopise od zadnje strani do prve. Včasih ne pridem do prvih strani - tako in tako vem, kaj piše na njih. Tokrat sta bili na zadnji strani kar dve novice iz Slovenije.

Američani so v Ljubljano pripeljali petdeset ton Clintonove osnovne opreme. Človek pač rad potuje v udobju. Da ima vse pri roki. Verjetno je bila med prtljago tudi njegova postelja, ogledalo, prha, pes in še kaj in še kdo. Kakorkoli že: njegov obisk je dogodek za Slovence, obenem pa uspeh za slovensko diplomacijo, končuje časopis. Junij je že čas za počitnice, dopuste in ne za službena potovanja. Kdo ve, bodo slovenski varnostniki med Clintonovim obiskom umaknili iz Ljubljane vse slovenske Monike ... Drugi naslov je bil prav tako zanimiv: Slovenec je vrnil pokvarjeni avtomobil skozi izložbeno okno. Nezadovoljen s klimo v svoji hondi je Mariborčan Iztok Žuran demonstrativno parkiral avtomobil v prodajalni. Lastnik je avtomobil »podaril« prodajalcem in zastopnikom Honde, ker je bil z njim v zadnjih treh mesecih več na servisu kot v minulih petnajstih letih. Gre za serijsko napako avtomobila, ki pa je prodajalec menda ne želi priznati. Zamislil sem se: kaj bi bilo, če bi človek po petnajstih letih zakona ugotovil, da žena ni več v »dobrem stanju«, pa bi jo vrnil na matični urad ali odpeljal v cerkev, jo pustil pred oltarjem in si vzel kakšno mlajšo družico, zamenjal staro za novo?!

Obrnil sem list in tramvaj je naenkrat obstal. Sprevodnik je nekaj časa molčal, potem je sporočil, da bomo stali na Savski cesti najmanj pol ure, ker snemajo film in je cesta zaprta. Kdor želi, lahko počaka, komur se mudi, naj izvoli ... In je odprl vrata. Izstopil sem in toliko, da me ni zadela bleiburska tragedija. Znašel sem se med civilisti, ki so se s kovčki in osebno prtljago umikali pred partizani, odhajali so, bežali so na konjskih vpregah iz Zagreba v Slovenijo in dalje v Evropo. Statisti so bili nemarno oblečeni, neobriti, vmes so bežali tudi Romi (takrat še Cigani, čeprav jih ob koncu vojne ni bilo več mnogo, ker so končali v Jasenovcu), avtomobili so bili poškrabljeni z blatom, imeli pa so sveže registrske tablice iz tistih časov, kovčki so bili preveč moderni in iz naših časov. Režiser Jakov Sedlar je bil neviden (kot Bulajič ali Bog), književnik Ivan Aralica mu je napisal državotvorni scenarij in statisti so zaslužili za svoje »ustaske vloge« vsakdanje kune. Od takrat, od leta 1945 do danes, se je mnogo spremenilo, le kune so ostale. In koketiranje s preteklostjo. Osemnajsto stoletje je bilo stoletje revolucij in razuma, devetnajsto stoletje je bilo stoletje slikarstva in romantike, devetnajsto stoletje pa čas nesporazumov, vojn in kaosa. Mediokriteti so vzeli v roke dirigentske palice. Zdaj dirigirajo, čeprav ne poznajo not, nimajo posluha in nimajo uglašenegega orkestra. Pa saj ni pomembna glasba, glavno, da se sliši ropot, ustvarja živčna napetost, že omenjeni kaos. Film prav tako ni pomemben. Celo gledalci niso več v igri. Gre samo še za ustvarjanje kiča. Kič je namreč prevladal v politiki, gospodarstvu, zakaj ne bi še v umetnosti, kjer se je sploščel?!

Ko sem prišel na zmenek na Trg bana Jelačića, sta Jure in Drago že pila drugo kavo in »kvačkala« šale.

Kako se reče v Beogradu oknu, ki je oblepljeno zaradi bombnih napadov?

Skomignil sem. Beograd se mi je zdel vsak dan bolj oddaljen.

Windows '99!

Moderna šala. Nič več aktualna, kajti na Kosovo se vračajo mir in Kosovari. Znova pa bežijo Srbi, dvakratni »zmagovalci« kosovskih bitk. Žalostno, vendar resnično - smešno.

Pošteni ljudje ne razpravljajo o dveh stvareh - o politiki in religiji.

Še o eni stvari molčijo - o ženskih letih.

A danes tudi o nogometu ne bomo razpravljali.

Tudi o politiki ne, vendar o religiji bomo. Nedelja je dan za izpoved.

Prisluhnila sva. Na Hrvaškem je postala Cerkev znova to, kar je nekoč že bila. Sopotnica politike.

Bil sem v Jaski. Pri prijatelju. Natančneje - v njegovi vikendici. Bil je cerkveni praznik, pred vaško kapelico so se

zbrali domačini in duhovnik jim je držal pridigo. O tem, kako med njimi ni častnih, poštenih ljudi, sicer bi že zdavnaj dali denar za ozvočenje cerkve. Da so se nekoč ljudje trkali po srcu, zdaj pa se po baterijah za *bajpas* ... Da jim bo zelo hudo, če se bodo vrnil predstavniki prejšnjega sistema, če stranka na oblasti še naprej ne bo ostala v sedlu ... Gre namreč za duhovno prenovu, zato morajo vsi verjeti v sedanjo oblast, ki je dana od Boga. Bog in Hrvati! So ljudje, ki nam mečejo polena pod noge, a v peklju se bodo cvrli na sodobnejše načine, brez polen pod kotli ...

Poslušaj, je to tvoja interpretacija ali duhovnikove besede?

Jure naju je pogledal, ko da vsa cagava ministranta, on pa najmanj novornašnik.

Sam si rekel, da se o politiki in veri ne bomo pogovarjali.

To je manipulacija ne politika, to je liturgija, ne religija.

Ne obiskuj prijateljev, ki imajo vikendice v bližini kapelic, sem skušal najti vzrok njegove angažirane iht.

Jure pa je trmasto, kot da je iz Metkoviča, vztrajal pri svojem.

Vse je zapisano v zvezdah, ga je skušal Drago s



koreninami vred iztrgati iz novinarskih definicij o tem, kaj je kaj in kdo je kdo.

Astrologija, to bi bilo vama všeč. Ker je bila vedno priljubljena pri bogatinih.

Nekoč si sam izjavil, da so astrološki časopisi zlata jama za zaslužek. Celo sam si hotel tiskati tednik Marilyn ...

Da. Celo Hitler se je zanimal za astrologijo.

Edgar Morin je trdil, da mladino privlači astrologija, ker jo rešuje pred kulturno krizo meščanskega društva.

Ljudje, ki sledijo navodila horoskopa, občutijo skladnost z vesoljem in se ne zanimajo več za težke, tragične ali nerešljive probleme.

Želiš reči, da bi bilo bolje, če bi lastnik honde, namesto da bi se peljal v službo z avtomobilom, v katerem se mu je v teh pasjih dneh pokvarila klima, raje doma prebiral horoskope?

Jaz nimam honde, se je branil Jure.

Zgrešeno, zgrešeno, se je vtaknil vmes Drago. Pustita horoskope, ker bosta od branja prešla na igre na srečo, od srečk in športnih napovedi pa je samo še korak, da utemeljita kakšno versko sekto in začneta množično reševati trikrattri.

To niso igre na srečo, to je šport, je rekel Jure in si naročil še eno črno kavo.

Mislim, da si napačno razumel nedeljsko pridigo v Jaski.

Koliko pa je bil duhovnik star?

Kakšnih trideset. Približno. Nisem ga gledal, marveč poslušal.

Premlad. Ta še ne razume, o čem pridiga.

Tudi poslušalci ne.

Danes so vsi takšni. Poslušajo, ne razumejo, če pa razumejo, razumejo napačno. Verjetno je član vodilne stranke.

Spet politika ...

Ti si začel. Drugič ostani v nedeljo doma. Ne prižigaj televizorja, ne beri časopisov, ne pogovarjaj se z ženskami ...

... in raje beri horoskop, da boš vedel, kako moraš živeti.

Jure naju je gledal skozi sončna očala in se nato zazrl v lastnico lepih nog, ki so stopale čez trg.

Ko sem se vračal mimo gledališča, kjer so ta dan posneli sekvenco novega hrvaškega filma, so na pločniku ostale konjske fige. Spomnil sem se Radgonske ceste v Soboti, po kateri so nekoč hiteli poraženci in begunci na zahod. In to je bilo nekaj, kar s filmom ni imelo nobene realne zveze več. Resnica se je ustvarjalcem skrila, v zameno jim je ponudila svoj odsev, kič. Kdor bo to podtaknjeno igro spoznal in se spotaknil ob konjsko figo na mestnem tlaku, bo morda postal umetnik življenja. In brez horoskopa.

Branko Šomen, foto: Reuters

Završka Katica se spominja prvega slovenskega generala Rudolfa Maistra - Vojanova

»Bil je strogega pogleda in lepega nasmeha ...«

Aleš Arih je napisal v Zborniku Občine Lenart: »Ljubezen do Maistra se je med Zavrčani zbudila takrat, ko je opisoval njihov Zavrh v svojih pesmih in ko je izmed njih vzel dekletce, ki jo je vzdignil pod nebo. To dekletce je bila Katica Lešnik, ki ji je general zapel danes že ponarodelo pesem Završki fantje ...«

Katici Lešnik se leta ne poznajo

Oni dan sem obiskal v Zavrhu št. 88 v Slovenskih goricah Katico Lešnik. Je edina na tem območju, ki še hrani obsežnejše spomine na prvega slovenskega generala Maistra, ki je prihajal v ta kraj na oddih in je tukaj tudi pesnil. Letošnjega 25. aprila je bilo Katici 80 let, a se ji leta ne poznajo. Je vitalna in beseda ji gladko teče.

Prijetna sogovornica nam je povedala, da je bil Maister v Zavrhu na oddihu nazadnje leta 1929. Bilo je v času šolskih počitnic in takrat je bila stara deset let. General je bil bolan in ga noge niso držale. Pri hoji si je pomagal s palicama. Takrat je preživel mesec dni v vili lenarškega notarja Stupice. Takrat se je Katica pisala Žizek in njeni starši so bili viničarji pri Stupici. Generalu so prinašali vodo in mu delali druge usluge. Za prehrano pa je skrbela Maistrova družinska kuharica.

Vsak dan je čitala pred generalom

Katičina mama se je nekega dne odpravila po opravkih h generalu in spremljala jo je hčerkica. Takrat se je začel general s Katico pogovarjati. Očitno



Katica Lešnik iz Zavrha, ki ji je general Maister posvetil pesem. Foto: F. Š.

mu je bila všeč. Vprašal jo je, kaj ji gre v šoli najslabše in odgovorila mu je, da branje. Rekel ji je: »Od zdaj boš vsak dan brala pri meni ...«

S seboj je imel otroško risanko Princeska Zvezdana. Katica je vsak dan iz nje pred njim glasno brala.

Vsak drugi dan mu je prinašala pošto iz Lenarta

Kmalu je postala Katica Maistrova poštarica. Iz okoli sedem kilometrov oddaljenega Lenarta mu je prinašala vsak drugi dan časopis Jutro in drugo pošto. Iz časopisa mu je morala brati na glas podlistek. Poslušal jo je, popravljaj naglaševanje in se ji prijazno smehljaj. In Katica mi je še pripovedovala:

»Če sem pred generalom povedala kaj »po naše«, me je vedno popravljaj. Takrat smo v narečju uporabljali precej nemških besed. Enkrat me je vprašal: »Katrca, imate mogoče pri vas doma likalnik?« Razmišljala sem, kaj neki bi to bilo. Uvidel je mojo nevednost in mi pokazal, da gre za napravo za likanje obleke. Rekla sem mu, a ja, »pejglajzl' imamo. On mi je potem dejal, da se reče tej napravi po slovensko likalnik ...«

»Katrca bo poštarca, teta pa dohtarca!«

»Neko jutro sem se pred odhodom po pošto v Lenart odpravila pri generalu. Pri njem je bila na obisku



Spomenik generala in pesnika Rudolfa Maistra - Vojanova v Mariboru. Foto: F. Š.

njegova teta z Bleda. Imela sem vrezan prst, da mi je tekla kri. General je to opazil in prosil teto, naj mi ga zaveže in on je ob tem pripomnil: Katrca bo poštarca, teta pa bo dohtarca.

Večkrat sem mu morala peti domače pesmi. Pri nas doma sta oče in mati rada prepevala. Pela sem mu pesmi Zagorski zvonovi, Kaj pa delaš šoštarček ...«

»O tebi bom spesnil pesem ...«

»Ob takratnem slovesu mi je poklonil knjigo Princeska Zvezdana s posvetilom Pridni Katrci v spomin. Ko mi je dal knjigo, mi je dejal: »O tebi bom spesnil pesem ...« To je pesem Završki fantje.«

Katica Lešnik mi jo je povedala v tej verziji: *Zvečer pa se završki fantje zbero in na Selce gredo. Pod vrhom med slivami hramek čepi, po potu mu gledajo okence tri. Za tretjim, za cvetom, pa Katrca sluša, skoz rožmarin skrita posluša, ker mamke boji se močno. Al završki fantje nalašč trikrat prav lepo, navzgor pripajo. Zakaj pa ti mladi bi fantje veseli peli in vriskali ne, saj trtica v sladke že jagode gre in Katrca v dvajseto leto.*

Završki kosci so dvignili klobuke v slovo generalu

Po mesecu dni zadnjega Maistrovega bivanja v Zavrhu leta 1929 je po tamkajšnji prašni cesti hropel avtomobil. General je poslednjič zapuščal Slovenske gorice. Može in fantje so se takrat vračali s košnje. Kose so nosili na ramah in v njih ostrini so se iskrili sončni žarki. Ko so zagledali avtomobil in generala v njem, so se spoštljivo ustavljali, snemali klobuke z glav in ga spoštljivo pozdravljali.

Katica Lešnik je bila s svojo mamo na obisku pri generalu Maistru v Mariboru še dvakrat po njegovem zadnjem bivanju v Zavrhu. Obakrat je bilo v času, ko so dozorele borovnice v završkih gozdovih. Katica jih je nabrala zvrhano košaro za generala in njegovo družino.

Ob zadnjem takšnem obisku v Mariboru je Maistrova žena potarnala, da je mož bolan in z njim ne moreta govoriti. Odhajali sta že navzdol po stopnicah, ko zakliče generalova žena Katici, naj se vrne. General jo je slišal govoriti in jo je želel videti. Pozdravila sta se in kleni mož ji je stisnil v roko »tringelt«, kot mi je to po domač povedala sogovornica.

Rudolf Maister - Vojanov je napisal o Zavrhu za knjigo pesmi. Pesem Završki fantje so dali Katici prepisati Stupičevi.

General je umrl leta 1934 na Uncu na Notranjskem in so ga pokopali na pobreškem pokopališču v Mariboru. Še pred odhodom na Notranjsko si je želel priti na Zavrh.

O znamenitem Slovencu mi je Katica Lešnik še rekla: »Eni pravijo, da je imel strog pogled, jaz pa bom rekla: Bil je strogega pogleda in lepega nasmeha.«

FRANCEK ŠTEFANEC

PREKMURCI

Polresnica. Na srečanju ljubljanskih Prekmurcev, povezanih v društvo, ki mu predseduje Milan Berden, v ljubljanskem Kora baru je Prekmurcem igral prleški Zadnji moment iz Verzeja, ki pa ga sestavljajo muzikanti z obeh bregov Mure. Če natolcujemo, in to je v Peni zaželeno, bi bila to lahko provokacija za prekmursko-prleške odnose tu doma, ki so se po zamenjavi ljutomerskega župana sicer nekoliko umirili, vendar nekateri župani, ta čas predvsem radgonski in svetojurijski, dajo vedeti, da je vmes Mura in da je regija delibab po pesniku Ružiču. Sporočilo iz Ljubljane je dobronamerno: plešite in igrajte skupaj, pa še mi Prekmurci (morebiti tudi Prleki) v Ljubljani bomo stopili zraven in ni vrag, da ne bi porušili centralističnih državnih plotov. Okrog 15 tisoč Prekmurcev živi v prestolnici, Prlekov menda ni dosti manj, pa še na najbolj izpostavljenih in vplivnih položajih so, s predsednikom države Milanom Kučanom na čelu.

Še preden bomo stopili skupaj Prekmurci in Prleki, bi bilo koristno, da na isto melodijo zaplešejo tisti iz Ljubljane in mi iz krajine. Ko se tu doma pogovarjaš o angažiranju in pomoči ljubljanskih Prekmurcev, ljudje odkimavajo: Oni so se znašli, oni so na dobrih položajih, za domače kraje jim je bolj malo mar. Ko pa poslušas njih, komaj verjameš odgovorom, da se jih komaj kdaj kdo spomni, kvečjemu ko išče zveze in poznanstva za osebne interese. Pošteno bo, če zapišemo, da je resnica nekje v sredini in da bi nam na robu države lahko šlo bolje, če bi večkrat kaj družno naredili v korist domačih krajev, kot to zelo dobro znajo na primer Primorci. Verjeti kaže sporočilo iz Ljubljane, čeprav prihaja z družabnega srečanja, kjer je dišalo po dobri prekmurski kuhinji, da so vrata pisarn državnih organov, uradov, raznih institucij in podjetij, kjer sedijo rojaki, odprta za vsako dobro idejo, sodelovanje in pomoč. Le potrkati je treba. Prva naveza so lahko poslanci, dva Ciril Pucko in Geza Džuban sta to manifestirala na srečanju, druga Prekmurci na začasnem delu v Ljubljani, zase to že pravita dr. Etelka Korpič in Zdenka Vidovič, tretja novepečeni Ljubljančani, kot je Danica Hochstadter itd.



Preddopustniško ljubljansko-prekmursko druženje v Kora baru se je vrtelo okrog bograča, ki ga je prva povohala šefinja lokala Ana Dežman, tudi Prekmurka, asistiral pa je znani podjetnik in finančnik Aleksander Varga. Bograč je bil v redu, čeprav ga ni kuhal Prekmurec, zraven so tekli okusni dödoli. Protestirati bi smel le poslanec Ciril Pucko, ki so mu postregli le z omako in krompirjem, a po dobri prekmurski navadi ni protestiral.



Z užitkom je svojo porcijo pojedel eden od pomembnih mož prekmurskega društva Pavel Domitrica, sicer vplivno ime na Ministrstvu za zdravstvo. Pravi, da bi prekmursko gospodarstvo, še zlasti pa kmetijstvo, že zdavnaj moralo imeti v Ljubljani svoj trgovsko distribucijski center, kjer bi promovirali vina, turizem, tržili in služili. Pa nič. Priložnost izgubljena, ne vrne se nobena ...

KAK SO PRLEKI

SO PLESALI,



Dr. Etelka Korpič je prihitela v Kora bar kar z Računskega sodišča in tu pojedla svoj prvi dnevni obrok, čeprav je bilo že pozno popoldne. Zanimala je, da jo zanima direktorovanje v Muri, o morebitni ponudbi s soboške Uprave za notranje zadeve pa je nismo vprašali.



Prekmurci v Ljubljani uspešno plezajo na Triglav. Blizu vrha je Danica Hochstadter, prav pod vrhom pa Franc Žizek. Danici je bograč teknil, sicer pa se trudi, da bi se sedanjih 470 članov prekmurskega društva še to leto podvojilo.



Predsednik Prekmurcev v Ljubljani Milan Berden iz vodilne garniture Slovenijaturista je vabil s prekmurskimi vrtanki. Ne samo goste na bograč, pač pa tudi prekmurske gostince, da prevzamejo Kora bar in v strogem centru Ljubljane naredijo ekskluzivni lokal s prekmursko-prleško ponudbo. Radenske zadeve ne zanima, morda bo Nacija, Frido, Jožeta, Majdo ... Berden čaka.



Poslanec Geza Džuban je dr. Martina Totha temeljito izprašal o receptih iz njegove zadnje knjige in jih takoj povezal z možnostmi trženja pridelkov s prekmurskih njiv in vrtov, da bi bile jedi res dobre. Dr. Toth pa bi bil lahko za Prekmurje še koristnejši, če bi se ga kdo kdaj spomnil v funkciji pomočnika direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.



Dr. Janez Malačič in poslanec Ciril Pucko sta se ulegla zapletu v resen pogovor. Morda o ekonomskih prijemih, s katerimi bi preusmerila denarne tokove iz centra v Prekmurje ...

ŠPILALI

LUKNJA, LUKNJE, LUKNJI, LUKNJO, PRI LUKNJI, V LUKNJI

LUKNJE VSE BOLJ VABLJIVE

Najmnožičnejši šport na svetu tudi v Pomurju dobiva svoje oboževalce. Kar precej jih je, ki vneto udarjajo po beli žogici in jo skušajo spraviti v luknjo. Pri tem uporabljajo različne prijeme in taktike, s katerimi so bolj ali manj uspešni. Sicer pa igrajo golf poslovneži, ki čas igre namenjajo sprostitvi in poslovnim dogovorom. Kako so prihajali do svoje luknje na Radenskinem turnirju na Bledu, govori naslednja reportaža.



SLAVKO FICKO, Radenska

Dober udarec, najmanj 100 metrov dolg. Do luknje potrebuje samo še dva.



DARKO PEJNOVIČ, Pomurka International
Tudi pesek v bunkerju ni ovira. Z dobrim udarcem pri luknji.



RENATA FICKO, Venera

Do luknje priti ni tako enostavno, kot se zdi nekaterim.

REGIJSKO VESELJE



EDVARD METLIČAR, ex Radenska
S štirimi udarci na krinu, s petim v luknji. Bravo!



VILI ŠIFTAR, Vigros

Natančnost in zbranost je pogoj za luknjo.



ZLATKO MIR,

Pomurski sejem

Mirno in zbrano do cilja.

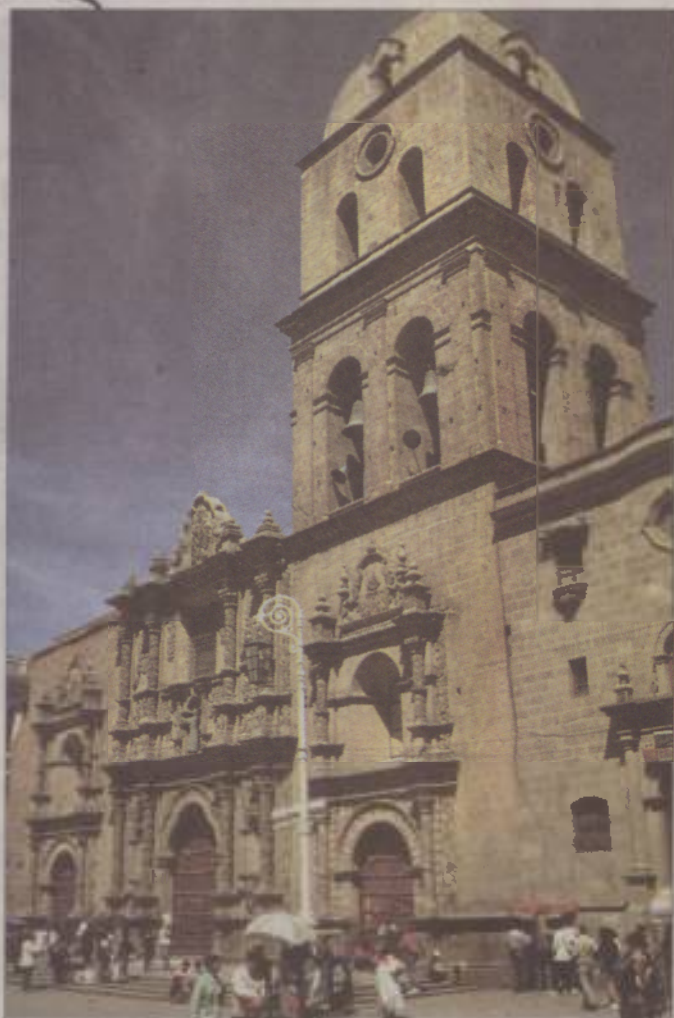


MILAN HOJNIK, Radenska

Priprava na začetni udarec, od njega je odvisno skoraj vse.

R. F.

Foto: Milan Klemenčič



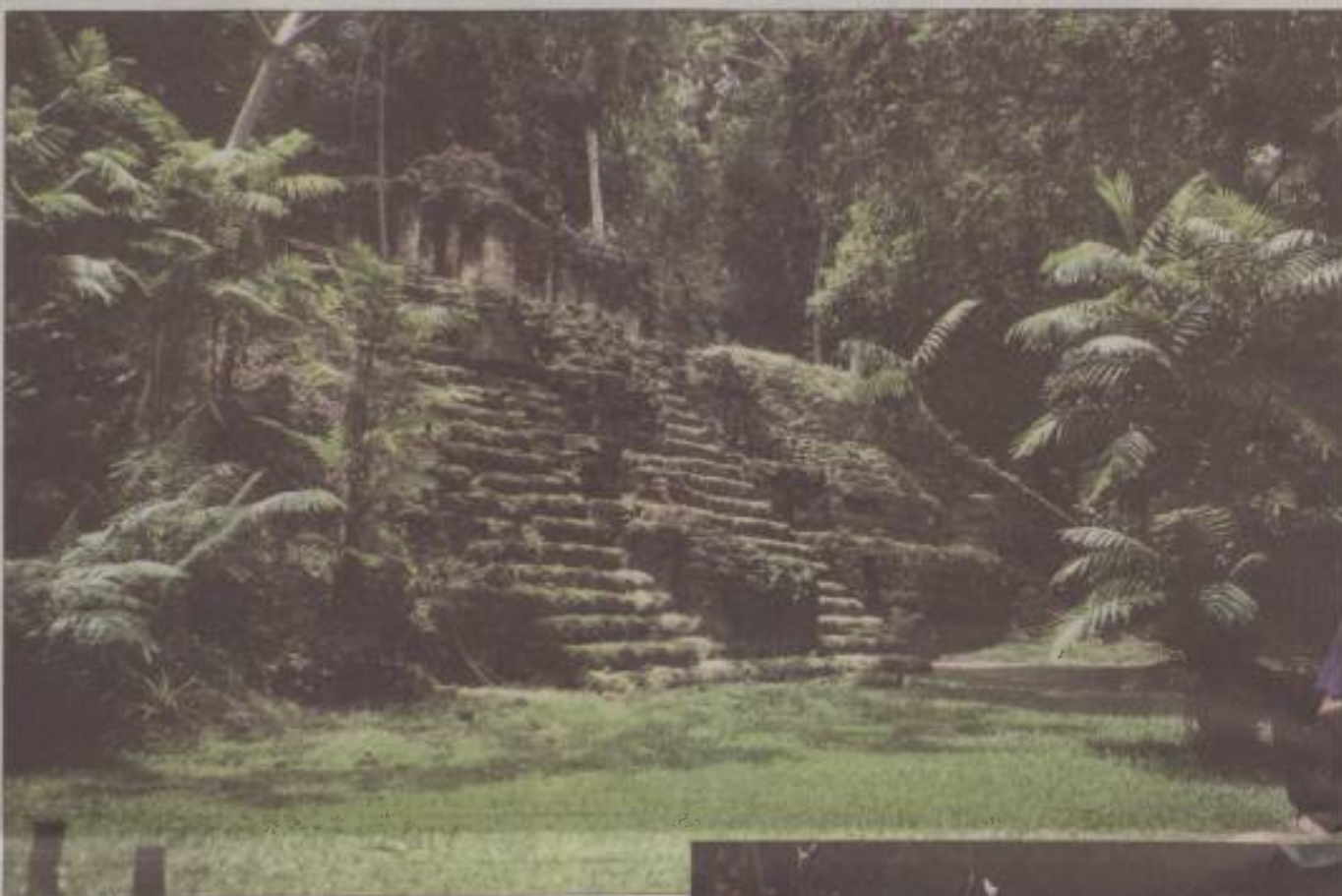
DAN V PERUJSKEM

Naredi sam, spoznavaj in doživi, je življenjsko vodilo Janeza Jakliča, učitelja tehničnega pouka iz Ljubljane. Opazil je tudi naše popotne reportaže in se z delčkom svojih doživetij želel pridružiti dosedanjim Penovim popotnikom. Ker je Penov bralec, četudi ni neposredno povezan s pokrajino ob Muri, smo mu to z veseljem omogočili. Zadnjih dvajset let skoraj vsako leto izkoristi za zanimivo potovanje. Izziv so mu narava, zgodovina, drugačnost. Kot srednješolec je preveslal Savo, pri dvajsetih Donavo od izvira do izliva, prekolesaril je pot od Ljubljane do Nord Capa. Z doživetim tekstom in odlično fotografijo pa vabi v perujski gozd.



Mesto Cuzco je odlično izhodišče za skok v deževni gozd.

»Kaj pa ti tukaj?« so spraševale otroške oči v mestecu Pilcopata, ki se nahaja ob blatnem kolovozu globoko v deževnem gozdu.



Ruševine v deževnem gozdu spodbujajo številne legende o skritih zakladih.

V zaselku Atalaya se je cesta končala. Dalje se da potovati le po reki.



Za nekatera plemena je postal stik s civilizacijo usoden. Od nje so postali odvisni in začel se je njihov duševni in telesni razkroj.



Dinamika pragozda je v stalnem prepletanju medsebojne pomoči, tekme in boja.



Prelep kožuh, ki ji ga zavida vsaka ženska, je vidrino prekletstvo.



Ozelot je majhen in plašen sorodnik jaguarja.

DEŽEVNEM GOZDU

VRISKAČI

Vihar se je približeval, nato pa spet hitro oddaljil. Hrumenje se je zaletavalo ob stene gozda, se lomilo ob pragozdnih orjaki in se nato jokaje umaknilo. V hipu sem se zavedel, da lahko narasle vode, gnane z vetrom, odplaknejo naše šotorišče na peščini. Planil sem iz šotora in obstal. Bledo sonce se je ravnokar umilo in začelo vstajati iz reke, ki je mirno polzela mimo sipine. Na nebu so visele bele koprene kot cunje na beraču. Pogledal sem proti robu gozda. Povsod je ležala grozeča ledena negibnost. Mir pred viharjem, sem pomislil. Rjovenje orkana je še vedno viselo v zraku. Glasovi, podobni kruljenju prašičev, so se mahoma spremenili v jaguarjevo tuljenje, kot da so se vse gozdne zveri spopadle v boju na življenje in smrt. Florjana, ki se je kobacal iz šotora, sem sprejel kot odrešenika. Vedno je poznal odgovor na moje vprašanje. »Jaguar,« sem se zastrmel vanj. »Ne, jaguar je gospodar in ne joka kot otrok,« se je muzal moji zmedenosti. »To so opice vriskači.«

Med tuljenje gozdnih vragov se je pomešal domač zvok. Kuhar je z udarci žlice ob krožnik vabil na zajtrk. Čarobni zvok je v trenutku zbral zaspance okoli mize med kuhinjskim šotorom in čolnom v reki. Kup debelih omlet je omamno dišal.

DRAMA ŽIVLJENJA

Delovni dan v osrčju deževnega gozda - parka Manu se je začel. Vkrkali smo se v čoln in odrinili.

Velika bobnarica je iztegnila svoj vrat in zanihala skupaj s trsjem, ki jo je obkrožalo. V trenutku se je iz dejavne živali, ki je iskala svoj plen, spremenila v nezaznaven rjav kol. Bela čaplja, gosposka dama na dolgih nogah, se je sto metrov naprej odločila drugače. Nerodno se je prestopila na mrtvem drevesu, ki se je do polovice namakalo v vodi, zamahnila s krili in se pred vsiljivci užaljeno umaknila.

Mojo pozornost je pritegnilo dogajanje na nasprotnem bregu. Trop živali je pridrsal po blatni strmini. Bile so podobne morskim prašičkom, vendar nekajkrat večje. Lesketajoči ščetinasti kožuščki so raziskovali peščino ob vodi, postavali na pramenih, ki jih je risalo sonce, nato pa so zabredli v vodo. Še trenutek in skupinico kapibar je odneslo z vidnega polja.

»Kreš, kreš,« sta nas ozmerjali pisani papigi visoko nad nami. Jeznoritki sta v ravnem letu leteli proti krošnji drevesnega orjaka, kjer so se glasno prepirale njune rdeče-modre sorodnice.

Tik nad plitvino v rečnem ovinku se je spreletavala jata ptičev. V urejeni formaciji so jadrili nad reko in z rdečimi kljuni orali vodno ledino. Na koncu mokrega polja so zgoraj črni in spodaj beli jadranci zamahnili s krili. Nebeški orači so se obrnili in potegnili brazde v drugo smer. Škarjekluni so pobirali drobtinice na bogato obloženi rečni mizi.

Oči navigatorja so se zabodle vame. Z iztegnjeno roko je pokazal na kratko deblo, ki je ležalo na sipini mivke. »Kajman, kajman,« so zdrsnile polglasne besede mimo umazanih zob. »Beli kajman, je strokovno dodal Florjan, ko si je skozi leče daljnogleda

ogledal kos lesa. V naslednjem hipu je vznemirjeni kuščar zdrsnil v vodo.

Na lesenem panju, ki je nasedel ob spodjednem rečnem bregu, so se tri želve nastavljale soncu. Kot domine so slonele druga na drugi, najprej velika, srednja in kot zadnja najmanjša, in stegovale drobne glave na zmečkanih vratovih. »Čof, čof, čof,« je zapljuskalo s tankim in nato vedno debelejším glasom, ko smo pripluli v njihov svet.

Sokol se nas ni ustrašil. Sedel je na veji, ki je segala nad vodo, in s hladnimi očmi srepo opazoval gladino reke. Čoln je preprosto ignoriral. Osamljeni Jaribu se je počasi in premišljeno prestopil. Prijazno nam je pokimal z ogromno črno glavo, nasajeno na prav tako črnem vratu. Velik bel ptič z rdečo ogrlico je sorodnik evropske štorke.

LOKALNI GLUMAČI

V opoldanski vročini se je rečno platno izpraznilo. Igralci so se umaknili v globoko senco gozda. Pristali smo ob osamljenem domovanju starejše ženske. Po skromnem kosilu sem se odpravil raziskovat. Hišico so obraščali bananovci, avokadovci, papaje in druga sadna tropska drevesa. Ozadje je bil temen pragozd, svetel balkon pred posestvom pa prodnata obala in igriva reka.

»Šsst, šsst,« je zeleni kuščar švignil med mojimi nogami. Postal sem previdnejši. Od nekod je prihrkal umazani puišek in me previdno ovohal. Kljub času počitka sem postal zanimiv za lokalne glumače.

Okoli cvetoče ovijalke, podobne slaku, je nekaj brenčalo. Pristopil sem in ostrmel. Zagledal sem ljubko stvarco, ki je švigala po zraku, kot po čudežu obstala in spet zafrfotala od cveta na cvet. Naredil sem še en korak in živa mavrica je izpuhtela. Kolibri je odfrfotal.

VIDRE VELIKANKE

Ko je opoldanska vročina popustila, smo se skozi gozd napotili proti jezeru El Salvador. Pot se je končala z bleščečo vodno gladino, mrtvim rokavom reke Manu, na kateri je plavala lesena ploščad, pritrjena med dva drevaka.

Neslišno smo drseli ob enem od bregov širokega jezera. Le tu pa tam je tišino zmotil udarec vesla. Vidljivost je bila odlična, ker nam je sonce svetilo v hrbet. Ponovno smo srečevali naše znance iz reke. Prihajali smo jim blizu in nekateri nas sploh niso opazili. V zraku je plavalo nedoločno brnenje tisočerihi žuželk, ki v zeleni katedrali nikoli ne poneha. Posvečeno razpoloženje so tu in tam zmotile predpotopne ptice hoacini. Suhe prekle, z majhno glavo nasajeno na dolgem vratu, so bile skoraj vedno v paru. Par je svojo ljubezen kazal z nenehnim prerekanjem, podobnim krakanju, kljuvanjem in kriljenjem s krili. To je v gostem vejevju povzročalo strahoten hrup.

Koko, ki je stal ob teleskopu, postavljenem sredi ploščadi, je kazal pred čoln in šepetal: »Nutras, nutras«. Vrstili smo se ob teleskopu in si podajali daljnogleda. V okvirju so se prikazala štiri bitja, oblečena v svilnato rjave kožuhe. Par vider in dva



Kapibare so največji glodalci na svetu. Marsikje v Južni Ameriki jih gojijo kot domače živali.

skoraj odrasla mladiča so brezskrbno plavali čez jezero. Vsake toliko je katera od brkatih glav izginila in se čez nekaj dolgih trenutkov pojavila na popolnoma drugem mestu. Lov je bil uspešen. Ena od njih je ležala na hrbtu in se mastila z ribo, ki jo je držala s prvimi tačkami. Živali pred nami so izžarevale igrivost in brezskrbnost. Vidre velikanke niso velike samo po imenu. Dosežejo zavirljivo dolžino dveh metrov. Prelep kožuh, ki jim ga zavida vsaka ženska, je njihovo prekletstvo. V parku Manu jih je danes okrog sto. Največja nevarnost ljubkim živalcam na zaščitenem območju je pretirana vsiljivost obiskovalcev.

Harmonijo narave je presekala prediren krik. Vidre so se postavile pokonci. Prisegel bi, da si je ena od njih s tace zasenčila oči. V naslednjem trenutku so izginile. Vreščanje je prihajalo iz kljuna drevaka. Zaprepadeno smo strmeli v Mirjam, ki je polna gnusa kričala in kričala. Mirko se je splazil mimo izvoljenke. S copatom je pokončal predrzno mravljo, ki je ogrožala njegovo princeso. Na ploščadi je završalo. Izvalil se je pritajen smeh, ki je rastel in rastel. Gromozanski krohot je planil čez gladino jezera, se odbijal od bregov in se vračal iz vseh smeri v tisočerihi odmevih. »Zelo je občutljiva,« je užaljeni vitez zaščitil osramočeno kraljično.

Bregovi jezera so opusteli. Srečanja z naravo je bilo konec. Česar ni pregnalo cviljenje Mirjam, je odgnal krohot.

KAPLJA PELINA

Park Manu, ki je bil leta 1987 razglašen za svetovno človeško dediščino, je noč zavila v nepredirno temo. Sedeli smo ob tabornem ognju. Nekateri so se pogovarjali, drugi pa smo premišljevali. Pred menoj so se vrstili vtisi minulega dne. Čašo sladkosti je kalila kaplja pelina. »Koliko časa še?« je kljuvalo v meni. Meje civilizacije se naravnemu dragulju nevarno bližajo.



V parku Manu živita beli in črni kajman. Pazniki parka zatrjujejo, da ljudem nista nevarna.



Največ živali se sreča na bregovih reke.



Osamljena domačija na bregu reke Manu.

Ujemite trenutek poletja!

Rubriki smo dali naslov

UTRINKI POLETJA



Za začetek ponujamo fotografiji naših sodelavcev Acija in Lipena. Če ste kreativni, si boste tokrat podpis »pripisali« sami.

Na tem mestu bomo v naslednjih dveh (morda treh, če bo dovolj zanimivih posnetkov) številkah objavili zanimive posnetke naših bralcev.



LAČEN ŠTUDENT NE ŠTUDIRA, SITEMU SE PA TUDI NE DA



Nastopilo je pet glasbenih skupin: Shit happens, Full flavour, Posodi mi jurja, Štajerc production in Babaloo band. Glasbene skupine so navdušile. Prevladovali so rokerji, sicer pa študentarija posluša v glavnem tovrstno glasbo. Kaže, da se moderna glasba (rave in techno) še ne bo tako hitro zasidrala v srcih študentov. Drugačna slika bo čez nekaj let, po menjavi generacij.



Matjaž je tudi letos povezoval igre. Je ravno pravi za to delo, saj mu humorja ne manjka. Vmes je »rigal« govoril kot istospolno usmerjeni, pa spet kot ameriški »wrestlerji«. Pravzaprav se nam je tako le zdelo, saj so mu nagajali pri mešalni mizi. Izvrstni zvočni efekti so dobra popestritev celotnega dogajanja.

Stara in priljubljena igra - pitje piva po dolgi cevki. Ker pretiravanje hitro škodi, so se tekmovalci menjavali. Pravo pitje je sledilo ... Zaradi mrzlega vremena obiskovalci niso popili velikih količin pijač kot na nekaterih prejšnjih igrah. Organizator je poudaril, da kljub veliki množici le-ta ni popila veliko alkoholnih pijač. To je potrdil že bežen sprehod po prireditvenem prostoru in ob njem. Za spremembo smo prejšnja leta še pred prvim mrakom opazili nekaj alkoholno prestrašenih študentov. Letos jih je bilo precej manj. Žejnih študentov ni bilo dosti, za polno mero so poskrbeli s hitro pripravljeno hrano. Ko poskrbiš za poln želodec, postaneš len in bi poskrbel še za rit. Stolev ni bilo in namesto glave so naslednji dan najbolj bolele noge.



RAZPORED ZMAGOVALNIH EKIP:

1. 4/1
2. EUROMEDIA KROFKI
3. GAMSJ



ŠTUDENTSKE LAMPIONČKOVE IGRE '99 V MARIBORU

Študentska organizacija Univerze v Mariboru že več kot dvajset let organizira Lampiončkove igre, ki so se skozi čas spreminjale. Vsako leto so množično obiskane, letos se je zbralo prek pet tisoč obiskovalcev. Vendar se zdi, da so izgubile svoj pomen in za večino študentov pomenijo nekaj drugega kot nekoč. Kako drugače pojasniti dejstvo, da si je igre ogledalo kakih dvesto študentov?! Ostali so se začeli zbirati ob koncu iger in po njih. Glavno vodilo je druženje in zabava, same igre pa izgubljajo pomen.



V Mariboru je težko najti primeren prostor za takšne in podobne namene. Igre so že večkrat spremenile prizorišče. Tokrat so že drugič zapored na pomožnem igrišču NK Železničar na mariborskem Taboru. Čeprav center mesta ni daleč, se je nekoč zbralo tudi že več obiskovalcev.

Pred dvema letoma pred mariborskim otokom na primer blizu osem tisoč. Igrišče na Taboru ni prava rešitev, saj so se okoliški prebivalci pritoževali. Oblasti so dovolile zabavo do 24. ure, nato se je dogajanje preselilo v ŠTUK, ki je bil nabito poln. Organizator bo prihodnje leto skušal pridobiti dovoljenje za vsaj še eno ali dve uri po polnoči.

Vrtenje okrog kola, zabitega v zemljo, je zelo zahrbtna igra, ki jo poznajo mnogi Pomurci. Deset krogov okrog kola s čelom na vrhu letga ni mulo. Le redkim uspe pribežati v ravni črti do svojih sotekmovalec. Bilo je veliko posrečenih padcev in prav ta igra izzove največ smeha.



LAMPIONČKOV IZKAZ

Kraj dogajanja:	dobro (3)
Vreme:	zadostno (2)
Obiskanost	
- Iger:	zadostno (2)
- zabave:	prav dobro (4)
Organizacija:	prav dobro (4)
Sosedje:	zadostno (2)
Hrana:	kakor za koga

Eho, odgovor, odmev

»KA DE SE KÜJALO V LABUŠKI ALI KAJ SE KUJA V ZAMEGLJENI GLAVI«

Moram priznati, da sem glede na njeno vsebino v prejšnji številki pričakoval tako reakcijo v rubriki »Ka de se küjalo v labuški« neznanega avtorja v 50. številki Pena. Očitno zamegljenim glavam ni težko brati misli.

Avtor omenjenega članka je verjetno kot izkušen enolog na vse pretege obsojal prekmursko vino, ki se je lani zastoj točilo na stojnici Kluba prekmurskih študentov pod okriljem Študentske tržnice, ki jo organizira Zveza študentskih klubov Slovenije, Zveza ŠKIS. Kako že gre star pregovor: »Šenkanome kunje se ne glejda v zobe!«

To neznanemu avtorju še ni bilo dovolj, zato je svoje nezadovoljstvo izrazil še v 50. številki Pena. Ne samo, da letos slabega vina ni bilo, vina ni bilo nikakršnega. Tu seveda ni nobenih očitkov, saj je avtor to opazil popolnoma trezno, čeprav se je ustavil pri vsaki stojnici.

Dajmo ta »biser« še argumentirati.

Navajam citat iz zapisnika sedme redne seje glavnega odbora Sveta študentskih organizacij lokalnih skupnosti (Svet SOLS-a) z dne 20. 5. 1999: »Klemen Miklavič je predlagal spremembo imena prireditve. Potrebno bo razmisliti o določenih spremembah v zasnovi prireditve tako, da ta ne bo postala zgolj razlog za pijančevanje.«

Tega so se zavedli vodilni v Zvezi ŠKIS letos, upravni odbor Kluba prekmurskih študentov pa že lani. A to ni bil glavni razlog, zakaj se KPŠ letos ni udeležil Tržnice. Lanska prireditev je stala klub okroglih 180.000,00 SIT. Glede na to, da je klub letos prvič uvedel sistem sofinanciranja prehrane študentom in dijakom, poudarjam: iz lastnih sredstev kluba, smo se odločili, da bomo ta sredstva namenili za sofinanciranje bonov za prehrano. Smo edini študentski klub, ki se je odločil za tako potezo. Kaj je tu grešnega, če se klub odloči nameniti sredstva

v bolj racionalne namene in, kar je najbolj pomembno, v prid svojim članom?!!

Da je s svojim prihodom počastila vse udeležence letošnje Študentske tržnice tudi predstavica soboške občine, je hvale vredno, ni pa pohvalno, da je lani iz njenih ust prišla objuba, da bo MO Murska Sobota prispevala polovico sredstev za lanskoletno Študentsko tržnico, za katero je bil najbolj zaslužen Tomaž Marič, ki je vložil ogromno truda, da je vzorno izpeljal ta projekt.

Avtor je dokazal, da ima zelo rad živali. Še posebno so mu všeč zajčki. Pravi tudi, da se eni radi skrivajo. Ne skrivajo se verjetno tisti, ki so željni lastne promocije. Klub prekmurskih študentov ni in nikoli ne bo dovolil, da bi se na račun kluba kitili posamezniki, ki so neposredno ali posredno povezani z njim. Da sem član (študent) Univerze v Mariboru, je trezna ugotovitev, ni mi pa jasno, kakšna povezava obstaja med Lam-

piončki in Klubom prekmurskih študentov in kaj se na Lampiončkih zagotovo ne bo zgodilo. Že spet dokaz, da neznani avtor poleg zajčkov ljubi tudi meglo, saj se nikakor ne more znajti med ŠOU LJ, ŠOU MB, Zvezo ŠKIS in študentskimi klubi lokalnih skupnosti.

Pravijo, da pride smetana vedno na koncu. Pozivam »zajčka« oz. avtorja, da pride iz grmovja, da pojasni, kaj pomeni biti »tako mlad in pokvarjen«, da konkretizira in utemelji očitke, nakar bomo stvari reševali tam, kjer se take stvari rešujejo. Priporočam mu tudi, da v prihodnje razmišlja s svojo glavo in da se o dejstvih prepriča. Poudaril bi rad, da smo za svoje delo odgovorni izključno svojim članom, ki jih je približno 1900, glede finančnega poslovanja pa odgovarjamo izključno Računskemu sodišču, saj so sredstva, ki jih klub prejema od Mladinskega servisa, d. o. o., Murska Sobota po zakonu javna sredstva.

Klub prekmurskih študentov je demokratično društvo in tudi »zajček«, če je seveda študent, ima vso pravico, da ob volitvah v jeseni prevzame del nalog in del odgovornosti na svoja ramena in dokaže svojo sposobnost, a le, če bo dobil podporo večine članov. Upam, da bomo pri njem le našli kakšno pozitivno lastnost.

Marko Martinuzzi,
predsednik KPŠ Maribor

Od 24. junija do 29. julija

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen



OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Na čustvenem ali ljubezenskem področju lahko pričakujete krizo. Da bi se temu izognili, poskušajte spremeniti odnos do svojega partnerja. Bodite v tem obdobju do bližnjih čim bolj prijateljski. V zvezi s poslom boste dobili sporočilo, od katerega bo marsikaj odvisno. Na trenutke ste premalo odločni. Ne bo škodilo, če boste poslušali nasvet osebe iz vašega okolja.



BIK

(21. IV. – 21. V.)

Doživeli boste prijeten konec tedna. Neka oseba vam predlagala pot, o kateri bo potrebno premisliti. Ne zanašajte se na to, da je vaša sreča trajna. Če boste svojo energijo usmerjali v skrajno nepomembne zadeve, se vam bo to maščevalo. Pred vami je vznemirljivo srečanje, ki vam bo ostalo še dolgo v spominu. Še je možnost, da si tisto, kar ste izgubili, zopet pridobite.



DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Bliža se vam zmaga, zato bodite previdni, ravnejte premišljeno in tako boste lahko v njej uživali. Poskušajte premagati stresne situacije in živčnost, drugače boste delali še več napak. Kljub vsemu lahko v prvi polovici meseca računate na veliko elana, ki vam bo pomagal pri izhodu iz začaranega kroga. Ne zapletajte več stvari naenkrat in ne plešite povsod.



RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Bili bi ljubljani, sami pa ljubezni ne bi vračali. Dobro bi bilo, da bi o tem malce razmišljali. Z drugo besedo: da bi dosegli srečo, mir in harmonijo v svojem okolju ali s svojo osebo, se boste morali nekoliko spremeniti. Če se finančno ne počutite dovolj močnega, za to ne krivite drugega. Končno pa lahko v poslu pričakujete ugodnejše trenutke, ki bodo tudi nekaj »vrgli«



LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Težko vam je v življenju karkoli spremeniti, toda računajte, da se bo kmalu ponudila sprememba v poslu, bivanju ali drugje. Sprejmite to spremembo. Na obzorju kar nekaj presenečenj. Mogoče je, da vas bo hotel kdo prevarati ali izkoristiti. Zadeve, ki jo nameravate izvesti, ne obešajte na zvon. Ugodno obdobje za ljubezensko življenje, zato lahko delo počaka.



DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Za vas je najbolj nevarna negotovost, zato najдите način, da boste z vsem pravočasno seznanjeni. Vrata vam bodo odprle nadvse srečne okoliščine. Med 4. in 14. boste imeli najboljše dneve za poslovne ambicije, zato se takrat veliko bolj posvetite delu kot ljubezni. Učvrstite most ljubezni in spoštovanja in pred vami bo mirno in srečno obdobje.



TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Intuicija – to je vaša čudovita zvezda, ki vam jo je podarila narava in ki vas vodi skozi življenje. Vendar je ne izkoriščajte preveč! Pri poslovnih zadevah morate nekateri stvari spremeniti, predvsem zato, ker bi za uspeh naredili marsikaj, to pa ima lahko hude posledice. Med 10. in 20. v mesecu boste lahko uspešno izvedli naporne naloge, vendar prej vključite tudi pamet.



ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Obdobje pred vami vam bo prineslo nepričakovane stroške. V nobenem primeru si ne sposojajte denarja. Včasih ste preveč nagnjeni k melanholičnemu in depresivnemu razpoloženju, ki vam zastira pogled v lepšo prihodnost ali celo ne vidite lepe sedanjosti. Poskušajte imeti radi sebe in ljudi okrog vas. Trenutno vam je bolje kot marsikomu drugemu in to spoštujte.



STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Stvari se ves čas spreminjajo, vi pa ostajate premalo samozavestni. Soočite se s sabo in resnico. Morda bi bilo dobro, da se včasih razjezite na sebe, ne na okolico. Pazite, da ne izgubite ali založite pomembnega dokumenta. Jemljete nekaj, kar vam ne pripada. Ne morete biti srečni, medtem ko nekdo joče. Pred vami je pestro obdobje, v vseh oblikah.



KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Iz svojega posla ne delajte kraljestva. Od vsega začetki ste vedeli, da neka zadeva ne bo uspešna, ker ste začeli na napačni osnovi. Najdite moč in stvari postavite na pravo mesto, kar ne bo težko, saj ste pravi rak: večkrat greste nazaj, a ko krenete naprej, spet pridete tja, kjer ste začeli. Čas je, da izkoristite prirojeni smisel za diplomacijo. Začnite nekaj novega ali z nečim novim.



VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Imeti prijatelja, pomeni mnogo. In zavedajte se, da je pravih prijateljev malo. Končali boste posel, ki ste ga nekoč že začeli, pa ste vmes odnehali. Prišla bo ponudba, ki vam bo vzela sapo. Izkoristite vašo vitalnost, ki je vredna občudovanja. V prvi polovici meseca pomembna odločitev. Z nakupi ne pretiravajte. Ponujeno partnerstvo sprejmite, vendar postavite svoje pogoje.



RIBI

(20. II. – 20. III.)

Vživljenju se sreča velikokrat spreminja. To naj vam bo vodilo in v pomoč. Enako naj velja za vrata, ki se ne odprejo vedno, ko potrkate na njih. Podvrženi boste različnim vplivom, zato ne bo lahko, ko boste iskali pravo pot. Predvsem ne precenjujte in ne podcenjujte. Bodite potrpežljivi, ker se kaže možnost, da boste začeli delati tisto, kar vas veseli. Odprite se!

Abba – 25 let pozneje

Točno pred 25 leti so s pesmijo Waterloo postali zmagovalci Eurosonga, in to je bilo dovolj, da so postali glasbeni fenomen vseh časov. Ta legendarna švedska skupina, ki se je proti koncu svoje estradne dejavnosti potovala na koncerte z lastnim potniškim reaktivnim letalom, je prodala kar 300 milijonov plošč, kaset in CD-jev. Po prodaji ostajajo za njimi takšna imena, kot so The Beatles, Michael Jackson in teh Rolling Stones. Pred njimi je edino Elvis, ki se lahko pohvali s sanjsko milijardo plošč. 25-letnico delovanja so proslavili z izdajo albuma Singles Collection, kjer so vsi njihovi glavni hiti. Prvi hit Waterloo je posnet celo v treh jezikih: v švedščini, angleščini in nemščini. V londonskem gledališču princa Edwarda pa je na sporedu mjuzikl Mamma mia, v katerem so kot glavni aduti njihovi hiti. Na premieri sta se pojavila moška člana skupine Benny Andersen in Björn Ulvaeus. Nekoliko kasneje so se, na snemanju dokumentarca, srečali vsi štirje, kjer so tudi povedali, da se v glasbi ne nameravajo več poskusiti. Preteklosti, pravijo, ni potrebno ponavljati. Vsi štirje (nekoč kot dva zakonska para) živijo danes dokaj normalno življenje na različnih straneh sveta, med sabo pa nimajo in niti nočejo imeti nobenih stikov.



Petra rada sanja

Punca prihaja iz zlatega mesta - Prage, živi pa v Münchnu. Rodila se je v težkih časih socrealizma, leta 1975. S sedemnajstimi je začela kot fotomodel, kar je še danes. Če jo vprašajo, o čem sanja, ne razmišlja veliko: »Ritem salse me razburja, torej južni kraji. Neskončne peščene plaže, temno modro morje in zelenilo džungle, to me pomirja. To je kombinacija, ki mi je všeč in ni fantazija, obstaja na tem svetu. To je Tobago, otok za zaljubljenca. Jaz sem romantična in tam je romantično,« pravi Petra Weise in mi ji verjamemo ...

Šola za 50.000 dolarjev

Po dveh letih odsotnosti se je na letošnjem kanskem festivalu ponovno pojavila Elizabeth Taylor. Tokrat je nastopila kot gostiteljica gala dobrodelne prireditve v restavraciji Moulin des Mougins. Tam bi dobili tisti dan za borih 50.000 dolarjev enourni tečaj tenisa, ki so ga vodili Monika Seleš, Chris Evert, Pete Sampras, John Mac Enroe in še nekaj imen iz svetovne teniške elite. Po tečaju bi vas Salma Hayek eno uro poučevala salso. Na koncu bi v restavraciji videli še manekenko Elle Macpherson, ki si je pred vsemi na golo telo oblekla obleko, vredno milijon dolarjev, ki jo je nekoč nosila



princesa Diana. Platinasto frizuro, ki jo je ta dan nosila gostiteljica prireditve in si jo lahko ogledate na fotografiji, pa je naredil znani hollywoodski frizer Frederick Fekkai.

Dobrodelna razprodaja



Ob zadnji epizodi (v tej sezoni seveda) popularne tv-nadaljevanke Melrose Place je v teh dneh na internetu potekala avkcij-ska prodaja garderobe in opreme, ki so jo igralci nosili ali uporabljali med snemanjem. Ves prihodek je šel v dobrodelne namene.

Med najdražjimi predmeti sta bila poštni nabiralnik, ocenjen na 4.000 dolarjev, in Amandi-⁴ na posteljnina z leopardovim vzorcem (3.050 dolarjev).

Sharon vrnila orožje



»Predajam orožje, ker želim, da bo ta svet varnejši in lepši!« je pred kamerami povedala igralka Sharon Stone in v svojem stanovanju policistu izročila samokres. Posnetek je bil sicer objavljen med poročili, vendar je pozneje, v reklamnem bloku, nekaj podobnega povedal in izvedel tudi Chuck Norris.

Gre za reklamno kampanjo, ki opozarja na strožji zakon o nošenju orožja, ki je bil doslej v Ameriki dokaj liberalen. Kampanjo vodi Jeb Bush, sin nekdanjega ameriškega predsednika Georga Busha, ki se je tudi začel ukvarjati s politiko. Med svojim obiskom v ZDA ga je obiskal tudi naš premier Drnovšek, saj velja Jeb Bush za enega najresnejših kandidatov za novega ameriškega predsednika.

Spor med pevskima velikanoma

Če bi Elton John vse vedel, bi se verjetno drugače obnašal. Morda pa ne, kdo bi vedel, kakšne trme so sposobne zvezde takšnega kova, kot sta Elton in Tina Turner. Tina pravi, da je njunemu spori pravzaprav botrovala materina bolezen. Tinina mati Zelma umira za rakom na pljučih, kar na najlepšo in najmladostnejšo babico z najlepšim nogami močno vpliva in se pozna pri njenem razpoloženju. »Mama je bila vedno tako močna in živahna ženska. Zdaj je samo še lastna senca,« pravi Tina o svoji bolni materi.



Do resnega prepira med Eltonom in Tino pa je prišlo aprila, ko sta se pripravljala na skupno točko za prireditev Divas Live '99. Tina je potožila, da Elton ne igra dobro na klavir, on pa je ob tem zakričal in demonstrativno zapustil oder. Po tem dogodku nista več nastopila skupaj. Že naslednji dan bi morala skupaj nastopiti v Oprahinim showu, vendar od tega ni bilo nič. Zdaj se bojijo, da ne bosta nastopila v skupni točki na koncertu Millenium, ki bo 30. decembra letos v Los Angelesu.

IGOR

je izvajalec, ki do danes na slovenski glasbeni sceni sicer še ni nastopil samostojno, je pa stari znanec glasbenih odrov. Že od vsega začetka je kitarist in back vokalist skupine California, mnogi pa ga poznajo tudi iz zasedbe Riko in Piloti – sinonima za dobro zabavo! Kot producent, avtor aranžmajev, glasbe in besedil uspešno sodeluje z večino slovenskih glasbenikov. Za svojo »matično« skupino California je napisal uspešnico Rad letel bi, Nočna ptica, Moja pot je polna ognja ... Sodeloval je z Alenko Godec, s skupino Panda, trenutno sodeluje pri nastajanju novega projekta skupine California, Dadi Daza in še mnogih drugih.



Vzporedno s tem pa Igor načrtuje tudi samostojno glasbeno kariero. Njegov prvenec bo izšel septembra. V maju je začel predstavljati svoji prvi skladbi: Pavla in Zaljubljena.

Tudi Igorja in njegovo spremljevalno skupino (na koncertih ga bodo spremljali kolegi iz skupine California - France Logar, Janez Arzenšek in Uroš Semeja) boste lahko spoznali na letošnjem Festivalu melodij morja in sonca. V okviru nove scene se bo predstavil z Rožmarinko, ki ima poleg melodije, ki si jo boste hitro začeli požvižgavati, tudi svojevrstno besedilo Zvoneta Vodopivca:

*... ob soljeni vodi
med dekleti hodim,
in v zraku je čutiti vonj teles.
Stopam kakor boter,
trebuh vlečem noter,
bom kateri vseh, da pelje me na ples ...*

RITEM PLANET MED GALEBI

Nebo brez oblaka, Dej bl zader se, Moja je sexi, Rit'm planet ... uspešni hiti skupine Ritem Planet. Na planetu zabave pa se dogajajo nove zanimive stvari, takšne, kot je na primer nova uspešnica, ki so jo pravkar posneli. Glasbo in aranžma za skladbo Prespiva med galebi je napisal Igor Poločnik, ki se je izvrstno izkazal tudi kot producent, avtorica besedila pa je Darja Pristovnik.

Prespiva med galebi se bo prav gotovo uvrstila tudi na glasbenih lestvicah, skupina Ritem Planet pa je ponovno potrdila, da njihove glasbe ne moremo kar enostavno opredeliti. Kitarsko opremljena zasedba je zahtevala ostrejši aranžma in tokrat je nad pop in dance aranžmaji prevladal rock'n'roll.

Seveda še ne veste - Janiju, Matiji in Maretu sta se pridružila Sašo Bole in Boštjan Korenjak. Lahko pa si predstavljate, kaj to pomeni - še boljša družba, še več zabave in še več pozitivne energije, ki vas bo preplavila na njihovih koncertih ali pa samo ob poslušanju njihove plošče. O tem so se prepričali tudi tisti, ki so pred časom obiskali dobrodelni koncert v



Križankah, kjer je bil Ritem Planet med tistimi, ki so najbolj navdušili publiko.

Ritem Planet v dopolnjeni izdaji boste imeli priložnost videti in slišati tudi na letošnjem festivalu Melodije morja in sonca. S skladbo Dišiš kot roža se bodo predstavili kot debitanti na pop večeru. Seveda računajo na najboljšo uvrstitev.

BONTONČKI

SKRINJICA ŽELJA

Čarovnik Grega je med številnimi nastopi skrbno spremljal, kako se otroci odzivajo na posamezna pesmice. Tako je izbral tiste, ki so med majhno publiko izzvale največje navdušenje. Od tod tudi naslov Skrinjica želja - pesmice so nevede izbrali otroci sami! Poleg izbranih pesmic s kaset Kurje kravje mašji rock'n'roll in Vlak sta na kaseti še dve novi skladbi, posebno presenečenje pa boste našli na



zgoščenki. Grega je napravil čisto pravi rock'n'roll mix svojih pesmic, na katerega ne bodo peli in plesali samo otroci, ampak tudi njihovi starši. Čarovnik Grega je vsekakor eden najbolj opaznih in prodornih izvajalcev za otroke v zadnjih letih. Čarovnijske seveda vključuje tudi v program svojih

Pri založbi Panika records sta izšli prvi kaseti in zgoščenki iz niza BonTonček. Pod to oznako bodo najmlajši našli najlepše pesmice svojih najbolj priljubljenih izvajalcev. V letošnjem letu bodo izšli Pomladni BonTonček, Čarovnika Grega Poletni BonTonček, sledila pa bosta še Jesenski in Zimski BonTonček, o katerih pa več prihodnjič ...

nastopov, ki jih je vedno več. Teme, s katerimi se Čarovnik ukvarja, so domače živali pa tudi stvari, ki jih imajo otroci najraje; od barvanja in čečkanja do čarovnij in skritih želja. Otroke popelje v deželo kengurjev, skozi štiri letne čase, k opicam, v deželo sanj, pa nazaj v domače kraje, na vas k pujsom in konjem ...



POLETNI BONTONČEK

Pomladnemu BonTončku Čarovnika Grega sledi Poletni BonTonček. Izbor pesmic bo predvsem pomagal staršem, da se bodo med projekti, namenjenimi njihovim kratkohladačnikom, lažje odločili za pravega. Izvajalci se predstavljajo z dvema ali tremi pesmicami, ki so bile izbrane na podoben način, kot pri Čarovniku Gregu. Kako? Prostor na Poletnem BonTončku so dobile tiste, ki so na nastopih naših izvajalcev najbolj navdušile najmlajšo publiko. Priložnost so dobile tudi pesmi, ki jih marsikdo še ne pozna, saj so izšle že pred leti. Za tiste, ki jih še ne poznate: Romana Krajncan, Kraljevi norec Ferdinand, Mojca in Kaličopko, Čarovnik Grega, Melita Osejnik, Sten Vilar in songi iz predstave O tem se ne govori ..., ki jo je uprizorilo Prešernovo gledališče Kranj. Skupaj boste lahko slišali osemnajst veselih in živahnih pesmic, ki vam bodo zagotovo popestrile vroče, poletne dni.

Stane Bakan je eden najbolj vsestranskih kitaristov pri nas. Sodeloval je in sodeluje tudi kot gost s številnimi slovenskimi skupinami (Faraoni, Primorski fantje ...). Nedavno od tega pa je izdal album Ko boš končala, na katerem predstavlja obilico svojih večšin tako z akustično, kitaro slide in predvsem električno kitaro.

Če bi vam kdo rekel Umpha Pumpha, bi se najbrž presenečeni spraševali, kakšen pomen se skriva za tem. To se vam bo menda razkrilo ob poslušanju skladbe Umpha Pumpha, ki je del novega babilonskega projekta, ki bo izšel jeseni. Umpha Pumpha zaznamuje lahko, poletno pesem, ki govori o prvi ljubezni.

Za poletni čas so si izbrali tudi nov imidž, oblekli so si hlače iz džinsa s stranskimi žepi in raznobarvne pulije, ki bodo poudarili njihove mišice, je povedal mr. Frenk.

Začelo se je s tremi brati - Oberstar. Poiskali so somišljenike in tako je pred poldrugim letom nastala zasedba Divji kojoti, kot jo lahko še slišite na še vročem prvenecu z naslovom Divji kojoti 1 ali na katerem od številnih nastopov v klubih. Zasedba si je zastavila cilje, ki jih namerava uresničiti. Prve ovire je že podrla s posnetki, ki so jih posneli v studiu Kif Kif in so zdaj na voljo tudi vašim ušesom.

S prvim videospotom Pocestnice so se prebili iz anonimnosti, z drugim Če to ni pravi rock'n'roll vas bodo osvojili.

James Bond je legenda in film Golden Eye je nemalo koga prikoval pred veliko platno. Ko sta se dva nekdanja popdesignovca Janez Marinšek in Martin Erjavec ter nekdanja predstavnica 2 4 U Lučka Pipp pogovarjali o imenu skupine, jim je v ušesih ostalo ime Golden Eye. In tako so postali Golden Eye.

Kako se bo njihova glasba razvijala, bo pokazal čas, zaenkrat pa je njihov pop obarvan z bluesom. Prav kmalu boste lahko slišali dve njihovi skladbi. Prva nosi naslov Enkrat s teboj, drugo glasbeno stvaritev pa so naslovili Vzajem te.

Hrastniško skupino Hausbal sestavljajo štiri dekleta in dva fanta. Prav gotovo poznate njihovo pesem Marihuana, sedaj pa vam predstavljajo, kot se za pomladne dni spodobi, zaljubljeno pesmico Tanja plus Andrej, ki govori o ljubezenskih zadevah. Trenutno že snemajo svoj prvi album. Imenoval se bo Severni veter in bo s seboj nosil new age ali novodobni pop.

Pevka Minna se je javnosti prvič predstavila pred dvema letoma v plesnem duetu NO ONE. Razpad dueta pa je prinesel tudi zaton te glasbene zvrsti.

Po enoletnem premoru se je odločila, da nadaljuje samostojno glasbeno pot in s tem spremeni tudi svoj prepoznavni slog. Nove pesmi se stilsko gibajo med klasično slovensko popevko (skladba Ko več ljubezni ni, s katero se je predstavila na Orionu) do mediteranskega melosa (Val morja) in latino ritmov. Trenutno snema skladbo za CD in ploščo, ki bosta izšla septembra.

Življenje samotarja z eno ledvico

Ivan Gerič – Mužikaš s Hotize pripoveduje med drugim o tem, kako je življenje, če si poročen oziroma neločen, pa nimaš žene.

Rodil sem se 8. marca 1946. leta na Hotizi. Nižje razrede osnovne šole sem obiskoval v rojstni vasi, višje pa sem naredil na osnovni šoli v Veliki Polani. Tedaj seveda še ni vozil šolski avtobus, niti biciklov ni bilo pri vsaki hiši, zato smo hotiški šolarji tja do Velike Polane in nazaj pešali po makadamski cesti ali smo jo mahali po kaki bližnjici. Kar priznal bom, da sem bil med tistimi, ki s(m)o tu in tam izostali od pouka, ko pa je bila *enajsta šola* tako mikavna. Uganili ste: med potjo smo se ustavili v kakem gozdiču, na travniku ... se igrali, domov pa smo se vrnili ob običajnem času, tako da starši niti zaslutili niso, da smo pohajkovali. Seveda se je neudeležba v šoli poznala pri šolskih ocenah. Po pravici povedano: za dobre si niti nisem prizadeval, ko pa sem vedel, da ne bom šel v visoke šole, ampak bom le delavec.

Bralci Péna se predstavljajo

SPAKIRAL SEM KUFRE

Kmalu po končani osnovni šoli sem *spakiral kufre* in se odpeljal v Kranj, kjer sem se zaposlil kot delavec na kmetijsko-živilnorskem kombinat. Tam sem vzdržal leto dni. Naslednje leto sem odšel kot mnogi drugi na delo v Avstrijo. Zaposlil sem se v podjetju Granit Gradec kot hifsarbeiter oziroma pomožni delavec. Delal sem pri napeljavi (vlečenju) telefonskih kablov. Šest mesecev pa sem bil na delu pri Lienzu, kjer sem okopaval cukrovico. Leta 1968 pa me je zvabila Nemčija, saj sem slišal, da tam lahko zaslužiš veliko več. Pristal sem v Berlinu in dobil službo v tovarni žarnic

Osram. Tam sem se tudi srečal z Nado z Dolenjskega, s katero sem se 1969. leta na Hotizi poročil, nakar sva se vrnila v Berlin. Tam se nama je rodila hčerka Tatjana. Kruh v tujini je grenak, in ker se nama je ponudila priložnost zaposlitve v ljubljanskih mlekarinah, sva se nastanila v Ljubljani. Leta 1974. se nama je rodil sin Igor. Potem smo se vrnili na Hotizo. Dom je pač dom. Oba z ženo sva se zaposlila v Elmi, zdajšnjem Elektromaterialu. Potem sta se nama rodili še hčerki Nadja (1979) in Ivanka (1980).

Sin Igor je v zgodnji mladosti zbolel, saj so mu odpovedale ledvice. Kdo mu bo dal nadomestno ledvico, če ne starši! Ko sem bil v Nemčiji, mi je neki

bogat gostilničar obljubljala milijone, če bi dal ledvico njegovemu bolnemu sinu, pa sem to odklonil. Ko pa se je bilo treba odločiti za sina, sem takoj pristal, seveda v upanju, da mu bom rešil življenje. Nikoli ne bom pozabil 26. februarja 1985. leta, ko je prišel trenutek za transplantacijo. Operacija je oba (mene kot darovalca in sina kot prejemnika) močno zdelala, toda bila sva srečna: jaz, ker sem mu rešil življenje, in on, ki je tako smel upati na boljše. Na žalost pa je moja ledvica, vsajena v sinovo telo, z leti popustila in je sinek spet odvisen od dialize. Morda pa bo kdaj spet dobil tudi pravo ledvico. Zdaj je v zavodu Soča v Ljubljani.



MUŽIKAŠ – Rad igrar na bas, vendar ne kot reden, ampak bolj kot izreden godec, ko nadomestim katerega od basistov.

pen elopa



ASTRID KNAUS iz Murske Sobote, maturantka Srednje kmetijske šole Rakičan

Ali ni nekaj čudovitega, ko pride dan maturantskega pohoda? Tudi Astrid, ki se rada lepo oblači, kolesari, se zabava ..., je ob koncu šole ponosno vzela v roke tale simbolni ključ. -AJ

ŽENA ME JE ZAPUSTILA

Ne, to pa ni edina nesreča, ki me je prizadela. Prizadela me je tudi žena Nada. Sedela sva pred hišo in nenadoma je rekla: »Veš, jaz enkrat odidem, ne da bi ti povedala, kam!« Bodril sem jo, naj ne dela neumnosti, ko pa ina pri hiši vse. »Nekam moram oditi,« je potrdila svojo odločenost. Odšla je 16. oktobra 1994. leta, vrnila pa se je dobra dva meseca pozneje - 27. decembra - in odpeljala s seboj tedaj 15-letno Nadjo in 14-letno Ivanko. Veliko pozneje sem zvedel, da so odšle v Zagrad pri Škocjanu, kjer žena Nada neguje starejšo žensko. V tistem času je bil sin Igor na delu v Rušah, najstarejša hčerka Tatjana pa je bila in je še v Švici, kjer si je ustvarila družino. Tako sem ostal sam, zato mi je bilo (in mi je še) hudo. Medtem sta hčerki Nadja in Ivanka končali poklicni šoli (natakarica in slaščičarka), česar sem vesel. Najbolj hudo pa mi je za sina Igorja, ki je hudo bolan in mu ne morem več pomagati, saj sem mu že dal ledvico. Potem ko sem ostal brez žene, s katero pa formalno nisva ločena, sem se skušal znajti. Vse do lani sem nadaljeval z gojenjem kumaric, ki sva jih sicer začela pridelovati z ženo pred desetimi leti. Zaradi slabega zdravja in ker imam le eno ledvico, so me 1992. leta invalidsko upokojili. Seveda bi mi bilo lepše, ko bi imel v hiši žensko: bi mi vsaj kaj toplega skuhalo. Ženi Nadi, ki me je zapustila, pa nikoli nisem zabičal, da se ne bi smela vrniti. Zdaj preganjam čas z druženjem s prijatelji z vasi. Veliko sem zunaj hiše. Hodim na nogometne tekme. Nekoč, ko smo imeli na Hotizi NK Orel, sem celo nekaj malega brcal žogo. Naj se pohvalim še s tem, da znam brenkati na bas. Včasih sem celo nadomestil kakega bolj veščega basista. Nič nisem hud, ko me kdo ogovori z Mužikašem (godbenikom), saj to nekako tudi sem. Rad pa tudi kako potegnem (zapojem), saj potem pozabim na težko življenje.

Vojske sicer nisem služil, bil sem pa šest mesecev v zaporu zaradi prometne nesreče. No, da, bili pa so tudi lepi trenutki, ko je bila skupaj vsa družina, pa tedaj, ko sem še imel voljo do ribičije. Veliko ur in dni sem namakal trnek v rokavih Mure in včasih so dobro prijemale.

STEFAN L. SOBOČAN



BILA SVA MLADA OBA – Ženo Nado z Dolenjskega sem spoznal, ko sem bil zaposlen v Osramu v Berlinu.



LEPI ČASI – Soproga me je presenetila: odšla je, pozneje pa odpeljala še mlajši hčerki.